

Besida

BROJ 27
2023
TRAVANJ

LIST UČENIČKOG DOMA SPLIT

***IZDVAJAMO:**

PREDSTAVLJAMO VAM:

Odgajatelj Boris Bolanča

VOLJENOM GRADU:

Naše hodočašće u Vukovar

ČAKULA: Ivan Dominik Sardelić

MATURANTI: 2022/2023

FOTO IZLOŽBA: Leonardo Bunić

***TEMA BROJA:**

ČITANJE ZA GUŠT

KLASICI vs. SUVREMENICI

RIJEČ UREDNIKA

Dragi Besidoljupci,

negdje sam čitao o jednoj zgodi s dočeka Nove godine na kojem su sudjelovale mnoge estradne zvijezde. Kad su se kazaljke poklopile i nova godina stigla, uslijedilo je nazdravljanje i čestitanje. Novinar koji je izvještavao s dočeka pozvao je jednu glumicu na intervju te joj postavio neobično pitanje:

„Kako komentirate to što sada imate godinu više?“

Glumica se nije dala smesti, već je imala spreman odgovor:

„Od danas imam godinu više, ali imaju je i svi drugi.“

Slično je i kod našeg lista. U odnosu na prošli broj Beside iza svih nas je još jedna godina više. Godina prepuna raznih događaja i brojnih doživljaja.

Stvarajući novi broj pokušali smo predstaviti presjek svih važnijih aktivnosti koje su obilježile domski život u godini koja je za nama.

Uz godišnju štoriju, likovno-literarne radove naših učenika i prilog posvećen maturantima, tu se skriva još štošta. Novost je glazbena anketa koju smo nedavno proveli među domaćima. Kako bi se reklo, nije važno samo koga se sluša, već i što se sluša. U listu čitajte i o drugim, ne manje važnim, temama koje smo pripremili za vas.

Uživajte u čitanju listajući (ili pak skrolajući) naš novi broj!

Besida

LIST UČENIČKOG DOMA SPLIT

IMPRESSUM:**IZDAVAČ:**

Učenički dom Split, Matice hrvatske 13,
21 000 Split

tel: 021 465 433; fax: 021 453 066

www.dom-ucenicki-st.skole.hr

 Učenički dom Split

 @ucenickidomsplit

ZA IZDAVAČA:

Mladen Kamenjarin, dipl. ing., ravnatelj doma

VODITELJ SEKCIJE I GLAVNI UREDNIK:

Ivan Smoljić, dipl. uč.

FOTOGRAFIJE:

Fotografska sekcija - Željana Puizina, prof.

LEKTURA:

Mia Cvitković, prof.

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Dijana Hadasića

UČENICI - UREDNICI:

Dora Milošević

Mihael Zelić

Andrea Rako

Miro Čepo

Adrian Dujam Jakir

TISAK:

Dalmacija papir, Split

NAKLADA:

200 primjeraka

Na naslovnoj stranici:

Streličarstvo na krovnoj terasi Doma

Split, travanj 2023.

O NAMA: Kako stojimo s brojkama	4
GODIŠNJA ŠTORIJA:	
Regionalna Domijada - Sport	6
Regionalna Domijada - Kultura	7
Posjetili smo otok sira i čipke / Korčulanski pokladni plesovi osvojili Rovinj	8
Mariachi u šarenoj riječkoj povorci	9
Hrvatsko nebo kakvo još nismo vidjeli	10
Za prvaše - Prvić / Naučili smo gađati u sridu	11
Sidro u Kvarneru i još mnogo toga / Okušali smo se u streljaštvu	12
Bili smo srcem uz naše Vatrene / Darivali smo obitelji s više djece	13
Adventski gušti - Tri dana u dva glavna grada / Za božićnu tombolu tražio se tiket više	14
Na uvježbavanju koreografije u Bjelovaru / Ples pod maskama - svi u crnom pobijedili	15
Rijeka Smajlića u Rijeci	16
Mladi umjetnici redizajnirali naše majice	17
PUTOPI: Stvarna sreća, a ne samo maska	18
TEMA BROJA: ČITANJE ZA GUŠT - Klasici vs. suvremenici	20
MEĐUNARODNA SURADNJA: Druženje s gostima iz Sjeverne Makedonije	23
MATURANTI 2022/2023	24
ANKETA: Što se ove godine slušalo u Domu?	30
ČAKULA: Ivan Dominik Sardelić - Tehničar za struju, folklor i glazbu	32
YELLOW ROOM: Još jedno mjesto za druženje učenika	35
FOTO IZLOŽBA: Leonardo Bunić - Priroda u trenutku	36
VOLJENOM GRADU:	
Naše hodočašće u Vukovar	38
Njegovu priču ću svima ispričati	39
Ispisali smo mu ime	40
PREDSTAVLJAMO VAM: Odgajatelj Boris Bolanča - Više od tri desetljeća rada u Domu	41
KREATIVA: Od krep cvijeća do fotelja od smeća	44
ŽIVOTNA ŠKOLA: Odluči se postati optimist	46
KVIZ: Jesi li optimist?	48
VERSI	49
PORTRET VELIKANA: Vesna Parun	52

Zamislite da postoji banka koja svako jutro na tvoj račun položi iznos od 86.400 eura, a na kraju svakog dana oduzima ono što ne iskoristiš. Zapravo, svatko od nas posjeduje račun u takvoj banci. Pitate se koja je to banka? Zove se Banka života.

Banka života svaki novi dan polaže na tvoj račun novih 86 400 sekundi. Na kraju svakog dana uzima ono što ne iskoristiš. Nije dopušteno gomilanje niti prenošenje pologa u novi dan. Iako se kaže „vrijeme je novac“ i „štedi vrijeme“, postoji jedna bitna razlika između novca i vremena - vrijeme ne možemo ostaviti za sutra. Zato ako ne iskoristiš svoj dnevni ulog, to se upisuje kao gubitak.

Svaki dan iskoristi vrijeme najbolje što možeš. JUČER je prošlo, SUTRA još nije došlo. Ne zaboravi: DANAS je jedini iznos koji ti je na raspolaganju. Važno je odvojiti vrijeme za ono što voliš poput čitanja našeg domskog lista.

KAKO STOJIMO S BROJKAMA

Prilog pripremio: **odgajatelj Ivan Smoljić**

Ovom vam rubrikom donosimo ovogodišnju statistiku o učenicima. U školskoj godini 2022./2023. u Učenički dom Split upisalo se 99 učenika i 195 učenika, što čini ukupan broj upisanih 294. Njih 180 pohađa neki od četverogodišnjih negimnazijskih programa, dok gimnazijske programe pohađa 45 učenika. Ukupno 44 učenika pohađaju trogodišnje programe strukovnih škola, a njih 25 pohađa petogodišnji program za zdravstvene tehničare opće njege u Zdravstvenoj školi Split. U odnosu na školsku godinu 2021./2022., ove školske godine najveći porast broja naših učenika je u Graditeljsko-geodetskoj tehničkoj školi (+10), Tehničkoj školi za strojarstvo i mehatroniku Split (+6) te Prirodoslovnoj školi (+5). U blagom je padu broj naših učenika u Pomorskoj školi (-4) te u III. i V. gimnaziji (u svakoj od njih -4).

Kao i obično, najveći broj naših učenika dolazi s područja Splitsko-dalmatinske županije (ukupno 219), a potom Dubrovačko-neretvanske (55) i Šibensko-kninske (12). Preostali učenici dolaze iz još pet županija diljem Republike Hrvatske te iz Bosne i Hercegovine.

Odgojno-obrazovni rad u Učeničkom domu Split provodi se unutar 13 odgojnih skupina koje vode odgajatelji. Uz poslove vođenja odgojne skupine, odgajatelji su ujedno i voditelji sekcija slobodnih aktivnosti. Premda je riječ o većinom istim i uhodanim sportskim i kreativnim sekcijama, svake godine ponudu osvežimo novim sadržajima. Koje slobodne aktivnosti su bile zastupljene u Domu u ovoj školskoj godini, najbolje ćete saznati iz priložene tablice.

Badminton

Na sekciji stolnog tenisa

ODGAJATELJI	ODGOJNE SKUPINE	IZBORNE AKTIVNOSTI
Josip Vranković, prof.	1. A	FOLKLOR i TEHNIČKA SEKCIJA
Deni Tudor, prof.	1. B	WORKOUT i PLESNA SEKCIJA
Boris Bolanča, prof.	2.	GLAZBENA SEKCIJA
Silvija Katavić, prof.	3.	STOLNI TENIS (m, ž)
Senad Čaplja, dipl. ing.	4.	ODBOJKA (ž)
Ivan Smoljić, dipl. uč.	5.	NOVINARSKA SEKCIJA i KNJIŽNICA
Jelena Voroncov Eterović, prof.	6. A	DRAMSKA i RECITATORSKA SEKCIJA
Goran Samardžić, prof.	6. B	MALI NOGOMET (m, ž)
Mia Cvitković, prof.	7.	KREATIVNO PISANJE
Željana Puizina, prof.	8. A	FOTOGRAFSKA SEKCIJA, KOŠARKA (m) i BADMINTON (m, ž)
Marija Kalpić, prof.	8. B	RUČNO STVARALAŠTVO i KNJIŽNICA
Tea Ora, prof.	9. A	RUČNO STVARALAŠTVO
Branka Todorčić, prof.	9. B	ŠAH (m, ž)
Jelica Božinović, vms	-	CRVENI KRIŽ i VOLONTIRANJE

Odgajatelji, odgojne skupine i izborne aktivnosti koje vode

ŠKOLA	BROJ UČENIKA	POSTOTAK	TREND*
Zdravstvena škola Split	52	17,69 %	=
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju - Split	29	9,86 %	▲
Obrtna tehnička škola Split	27	9,18 %	=
Graditeljska-geodetska tehnička škola Split	27	9,18 %	▲
Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku Split	18	6,12 %	▲
III. gimnazija Split	17	5,78 %	▼
Prirodoslovna škola Split	17	5,78 %	▲
Pomorska škola Split	16	5,44 %	▼
Elektrotehnička škola Split	13	4,42 %	▼
Srednja tehnička prometna škola Split	12	4,08 %	▼
Turističko-ugostiteljska škola Split	9	3,06 %	▼
I. gimnazija Split	8	2,72 %	▲
Škola likovnih umjetnosti Split	7	2,38 %	▼
Obrtnička škola Split	6	2,04 %	▲
Industrijska škola Split	6	2,04 %	▲
IV. gimnazija „Marko Marulić“ Split	6	2,04 %	▲
II. gimnazija Split	5	1,70 %	▼
V. gimnazija „Vladimir Nazor“ Split	5	1,70 %	▼
Srednja škola Dental Centar Marušić	4	1,36 %	=
Ekonomska i upravna škola Split	3	1,02 %	▼
Srednja škola „Jure Kaštelan“ Omiš	3	1,02 %	▲
Ostale škole (po 1 ili 2 učenika)	4	1,36 %	▲
UKUPNO	294	* broj učenika u odnosu na prošlu školsku godinu	

Broj učenika po školama koje pohađaju

Šah je opet u trendu

Trening košarkaške sekcije

Bečari - pobjednička ekipa proljetne malonogometne lige

Kreativnost na djelu - izrada božićnih dekoracija

REGIONALNA DOMIJADA – SPORT

Nakon dvije godine stanke zbog pandemije koronavirusa, Regionalna domijada, regije Južna Hrvatska, ponovo je održana 9. travnja 2022. Upravo naš Dom imao je čast biti domaćin. Imali smo priliku sudjelovati u zapaženim sportskim ogledima u prijateljskom i fair-play ozračju. Ponosni smo na sve naše učenice i učenike koji su dostojno predstavljali Dom i postigli izvanredne rezultate. Muška ekipa šaha i nogometaši osvojili su 3. mjesto, a košarkaši i ženska ekipa stolnog tenisa 2. mjesto. Najbolji rezultat i sjajno 1. mjesto ostvarili su muška i ženska ekipa badmintona te naše šahistice.

U Sveučilišnoj galeriji splitskog Kampusu 30. travnja 2022. upriličena je Regionalna domijada iz područja kulturnog stvaralaštva. Bila je to bogata smotra likovnih ostvarenja i zanimljivih scenskih izvedbi tako da je prosudbena komisija imala doista težak zadatak prilikom vrednovanja istih.

Donosimo popis nagrada:

- 1. mjesto slika – **Ne daj da te upecaju!** Petar Botica
- 1. mjesto crtež – **Alfred Hitchcock** Stipe Marević
- 1. mjesto skulptura – **Od kuglice do kocke** Ana Mašić i Andrea Rako
- 1. mjesto fotografija – **Blejka** Petra Carević
- 1. mjesto folklor – **Plesovi poklada na otoku Korčuli** Ivan Dominik Sardelić, Vilim Vigna, Ana-Maria Slavić, Antonio Tomašić, Paula Sophie Pandol, Frano Radovanović, Josipa Domančić, Paula Ladan, Gabrijela Mandić, Dominik Lešić
- 2. mjesto rukotvorine – **Ključ je ispod otirača** Dora Milošević, Lana Gudelj, Ante Bogoje
- 2. mjesto industrijski dizajn – **Visibaba** Dora Milošević, Lana Gudelj, Ante Bogoje
- 2. mjesto recitacija – **Stroj za pranje savjesti** Frano Radovanović
- 2. mjesto film – **Vrime gre** Karlo Senta i Frano Radovanović
- 3. mjesto instalacija – **S druge strane mreže** Ante Bogoje

POSJETILI SMO OTOK SIRA I ČIPKE

I za nas je još jedan izlet za učenike završnih razreda srednjih škola. Početkom svibnja 2022. naša destinacija bila je otok Pag. Tradicija proizvodnje sira i paške čipke samo su neki od aduta ovog prekrasnog otoka.

U mjestu Kolan posjetili smo jednu od najpoznatijih sirana u Hrvatskoj te se upoznali s tradicionalnom recepturom izrade paškog sira i modernim pogonom za njegovu proizvodnju. Specifičan okus i miris sira svima nam je osvojio nepca.

U Pagu upoznali smo jedinstven rad vrijednih i vještih ruku žena iz toga grada, pašku čipku koja nas je pak oduševila iznimnom ljepotom uzoraka te kvalitetom i načinom izrade. Lijepo je bilo s maturantima prošetati uličicama Paga, a još ljepše ponijeti sa sobom pokoji suvenir i vrijedne uspomene na zajedničke trenutke. Izlet smo završili pizzom i na povratku *Pozdravili Sunce* u Zadru.

KORČULANSKI POKLADNI PLESOVI OSVOJILI ROVINJ

Na 45. Državnoj domijadi koja se 15. - 17. svibnja održala u Rovinju predstavili smo svoja kreativna umijeća i odmjerili snage u sportu. Posebno smo ponosni i sretni zbog osvojenih odličja:

1. mjesto – folklor **Plesovi poklada na otoku Korčuli** Ivan Dominik Sardelić, Vilim Vigna, Ana-Maria Slavić, Antonio Tomašić, Paula Sophie Pandol, Frano Radovanović, Josipa Domančić, Paula Ladan, Gabrijela Mandić, Dominik Lešić
3. mjesto – crtež **Alfred Hitchcock** Stipe Marević
3. mjesto – **šah** (ž) Paula Ladan, Dora Milošević
3. mjesto – **badminton** (m) Roko Jelaš, Toni Martinić, Toni Maslov

MARIACHI U ŠARENOJ RIJEČKOJ POVORCI

Šestu godinu za redom sudjelovali smo na Riječkom karnevalu koji se zbog pandemije koronavirusa ovaj put održao u ljetnom izdanju i to 18. lipnja 2022. U već naširoko poznatom projektu *Maškare – Nevera iz Kvarnera* kojeg je pokrenuo Učenički dom Kvarner, osim nas, sudjelovali su domovi iz Rijeke, Pule, Karlovca, Zagreba, Bjelovara i Virovitice. Nastupili smo u pravom meksičkom stilu u Mariachi kostimima te s glazbenim instrumentima koji su njihov neizostavan dio. Bio je to još jedan, ovaj put vrući ljetni, nastup prepun šarenila.

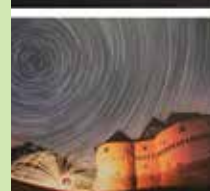

HRVATSKO NEBO KAKVO JOŠ NISMO VIDJELI

Učenici fotografske sekcije u pratnji voditeljice Željane Puizine razgledali su izložbu pejzažnih astrofotografija *Hrvatska pod zvijezdama* autora Branka Nađa.

Riječ je o poznatom fotografu i uredniku *Školskih novina* koji promovira bajkovite noćne vizure Hrvatske i njenog prekrasnog zvjezdanog neba. U nama obližnjoj Sveučilišnoj galeriji 12. - 26. rujna 2022. predstavljene su fotografije noćnih pejzaža nastalih na znamenitim hrvatskim turističkim i povijesnim lokacijama poput Plitvičkih jezera, izvora rijeke Cetine, Jasenovca, Rta Kamenjak, Motovuna ili pak paškim poljima. Noćni prizori pod vedrim nebom s pomno odabranim kutovima snimanja i ekspozicijama oduševili su naše učenike, a vjerujemo i sve druge posjetitelje.

ZA PRVAŠE - PRVIĆ

Ovaj put smo za mjesto upoznavanja i zblizavanja novih učenika odabrali otok Prvić. Vozili smo se kanalom Sv. Ante i uživali u panoramskom pogledu na Šibenik, skrivene uvale i plaže. Vidjeli smo i nekoliko morskih tunela iz 2. svjetskog rata, kao i impresivnu Tvrđavu Sv. Nikole koja je stoljećima uspješno branila Grad. Nakon 45-minutne plovidbe tijekom koje smo sudjelovali u radionici upoznavanja slavni šibenskih utvrda, iskricali smo se u Prvić Luci. Otok je poznat po Faustu Vrančiću, velikom hrvatskom vizionaru, čiji smo Memorijalni centar posjetili. Naučili smo da je Faust, ili kako ga još zovu *hrvatski Da Vinci*, bio naš poznati fizičar, filozof, povjesničar i izumitelj. Njegov najpoznatiji izum do danas je ostao Leteći čovjek ili *Homo volans*, kojim je predstavljena prva konstrukcija padobrana, najbližnjeg onom koji se i danas koristi. Pod dojmom Faustovog genijalnog uma, rastali smo se od njegovog dragog otoka i zaplovili nazad u Šibenik, a potom u Split.

NAUČILI SMO GAĐATI U SRIDU

Nakon lanskog inicijalnog susreta sa streličarstvom, ponovno smo dobili priliku odapinjati strijele i upoznati se s osnovama sporta koji traži i razvija koncentraciju i čija tradicija seže u daleko 13. stoljeće. Na krovnoj terasi našeg nebodera održali smo radionice kojima smo predstavili metno streličarstvo, osnovnu i zaštitnu opremu te pravila ponašanja tijekom gađanja. Bilo je edukativno i zabavno.

SIDRO U KVARNERU I JOŠ MNOGO TOGA

Ove školske godine učestvovali smo na Projektom danu 'Sidro u Kvarneru' Učeničkog doma Kvarner. Sudjelovali smo u nizu kreativnih radionica: *Ovca na kvarnerski*, gdje smo filcali vunu, *Moja lanterna* u kojoj smo izrađivali svjetionike iz naplavina te *Obješalice za ne zaboravi* gdje smo stvarali šarene vješalice za ključeve. Osim grada Rijeke obišli smo Opatiju i u njoj slatko događanje *Festival čokolade* što je bila prava prilika za zasladiti nepce. Divili smo se bajkovitim prizorima *Like* u kojoj smo posjetili mjesto Sinac. Uživali smo na mlinicama Majerovog vrila na izvoru rijeke Gacke te probali pizzu s autohtonim ličkim sirom *basom* i dimljenom pastrvom.

OKUŠALI SMO SE U STRELJAŠTVU

Naši učenici streljači prihvatili su poziv Sekcije streljaštva Učeničkog doma Novi Zagreb i početkom prosinca prvi put zapucali iz zračne puške. Nakon početnog upoznavanja sa sportskim oružjem, i uz pomoć savjeta iskusnih domaćih streljača, bez problema su ukrotili teškog *Walthera* i nešto lakšu pušku *Dianu* te uspješno odradili simulaciju natjecanja prema zadanim pravilima. Usput su iskoristili priliku pogledati izložbu *Svijet robota* i brzinski proklizati zagrebačkim adventom.

BILI SMO SRCEM UZ NAŠE VATRENE

Vrijeme od 20. studenog do 18. prosinca 2022. bilo je rezervirano za Svjetsko nogometno prvenstvo. Obilježili smo ga i u Domu prateći utakmice i navijajući za naše Vatrene. Za praćenje susreta bio nam je na raspolaganju veliki televizor u restoranu, a za praćenje rezultata poslužio je pano u prizemlju. U to vrijeme imali smo još cijeli niz tematskih panoa posvećenih nogometu i našoj nogometnoj reprezentaciji. Čestitamo našim *Vatrenima* na priređenom spektaklu i osvojenoj bronci!

DARIVALI SMO OBITELJI S VIŠE DJECE

U predbožićno vrijeme učenice 8.A i 8.B odgojne skupine odlučile su izdvojiti dio ušteđevine iz učeničke kasice 8. kata kako bi u suradnji s Udrugom Skac St darivale obitelji s više djece na potresom stradalom području Banovine.

Predstavnice odgojnih skupina odnijele su poklone u prostorije splitskog Skac-a gdje su ih primile volonterke upoznavši ih s projektima i radom Udruge. Ispunjena srca vratile su se u Dom, s vjerom kako će njihovi pokloni uljepšati božićne blagdane darovanoj djeci.

ADVENTSKI GUŠTI – TRI DANA U DVA GLAVNA GRADA

U sklopu adventskog programa 16. – 18. prosinca putovali smo u Zagreb i Ljubljanu te posjetili njihove najpoznatije adventske lokacije i dekoracije. Provozali smo se kroz pola Slovenije, razgledali centar Ljubljane i uživali u vremenu provedenom zajedno.

U Zagrebu nam je pažnju privukao Ledeni park pa smo uspješno napravili prve klizačke korake, a potom je svatko od nas pronašao svoju lokaciju za praćenje prijenosa nogometne utakmice Hrvatska - Maroko za povijesnu broncu na Svjetskom nogometnom prvenstvu. Kući smo donijeli suvenire i nove uspomene.

ZA BOŽIĆNU TOMBOLU TRAŽIO SE TIKET VIŠE

U predblagdansko vrijeme, uoči odlaska na zimske praznike u Domu se održao Božićni party. Zabavljao nas je sastav naše glazbene sekcije sa svojim jazz izvedbama Daleke obale i Indexa, kao i popularnom blagdanskim melodijom *Feliz Navidad*. Na priredbi smo podijelili medalje učenicima, pobjednicima odigranih turnira u malom nogometu i stolnom tenisu. Najzanimljivijim dijelom pokazala se vrlo tražena i s guštom odigrana tombola, a najsretniji sudionici su osvojili bogate poklon-bon nagrade.

NA UVJEŽBAVANJU KOREOGRAFIJE U BJELOVARU

Naše Smajlice sredinom siječnja boravile su u Bjelovaru, u modernom domskom zdanju izgrađenom baš po mjeri učenika.

Isprobale su karnevalske kostime iz vlastite radinosti te uvježbale Happy koreografiju za skorašnji nastup učeničkih domova u povorci jedinstvenog Riječkog karnevala.

PLES POD MASKAMA - SVI U CRNOM POBIJEDILI

Sredinom veljače održao se prvi domski maskenbal. U prvom dijelu Plesa pod maskama izabrali smo najdojmljiviju individualnu i najotkačeniju grupnu masku. Žena u crnom u izvedbi učenika Zvonimira Šute očarala je publiku te osvojila nagradu za najoriginalniju individualnu masku. Grupna maska Women in Black u izvedbi Paule Ladan, Lane Gudelj, Line Paić Peršin i Sare Emuši Benjak ostat će performans za pamćenje. Uz pokladne krafne, sokove i dobru DJ glazbu zabava je potrajala do kasnih večernjih sati. Dogodine spremamo još bolji spektakl.

RIJEKA SMAJLIĆA U RIJECI

Velika međunarodna karnevalska povorka, nakon pandemije i prošlogodišnjeg ljetnog izdanja, vratila se u zimski termin i ove godine proslavila svoju 40. obljetnicu. Ugodnoga sunčanog dana 19. veljače 2023. naši su učenici s domaćima nekoliko domova iz Hrvatske, Slovenije i Sjeverne Makedonije zablistali u svojoj novoj karnevalskoj maski *Smajlići*. Šetajući riječkim Korzom, Deltom i rivom predstavili su svoje kreacije te privukli pažnju posjetitelja, pogotovo onih najmlađih koji su uživali u bogatstvu vedrih boja i otkačenih pokreta. Što je sve bilo na tom izletu u Rijeku, pročitajte više u Putopisu grupe učenica na 18. i 19. stranici.

MLADI UMJETNICI REDIZAJNIRALI NAŠE MAJICE

Ove školske godine odlučili smo redizajnirati domske majice i dati im novi vizualni identitet. Nakon prethodno održanog sastanka u Školi likovnih umjetnosti na kojem smo predstavili naš logo, naše aktivnosti i iznijeli smjernice budućeg izgleda samih majica, učenici 2. razreda grafičkih dizajnera pod vodstvom mentorice Višnje Mach Orlić predano su prionuli poslu. Učenici su stvorili niz originalnih i zanimljivih dizajnerskih rješenja. Pozvali smo ih u Dom na sastanak na kojem su predstavili svoje ideje pred ravnateljem, odgajateljima i našim učenicima. Nakon izlaganja pred nas je postavljen zaista težak zadatak odabira. Kako će izgledati nove majice Učeničkog doma Split, saznat ćemo uskoro, već na 45. Regionalnoj domijadi koja se ove godine održava u Zadru.

Priloge pripremila: **novinarska sekcija**

Autorice: **Katarina Džaja, Božena Laušić i Lucija Šuto**

Ove zime dobili smo priliku otputovati na trodnevni izlet u Istru i Gorski kotar gdje smo posjetili brojne gradove i upoznali se s njihovim znamenitostima. Prva postaja bile su Delnice, grad okovan snijegom i ledom, gdje smo se od oštre zime pri dolasku sklonili u lokalne kafiće popiti čaj i vruću čokoladu. Nakon što smo se ugrijali, odvažili smo se malo istražiti. Upoznali

smo se sa srnama, klizali na ogromnom klizalištu i smijući se padovima na ledu shvatili da nam i u tako hladnom gradu može biti toplo oko srca.

Iz snježnih krajeva spustili smo se do najljepšeg kvarneskog grada Opatije, bogatog tradicijom, slavnom poviješću i iznimnom ljepotom. Mnogi od nas ostali su toliko očarani njegovim šarmom kojeg nismo mogli iskazati riječima, jedino našim

Ispred kipa pape Ivana Pavla II. na Trsatu

OpaTi+Ja

uzdasima divljenja pri prvom pogledu. Vrijeme u Opatiji proveli smo u idiličnom parku *Angiolina* i na omiljenoj opatijskoj šetnici *Lungomare*. Obje lokacije su neizostavne ako navratite u ovaj čarobni grad.

Napustili smo Opatiju i smjestili se u Učenički dom Kvarner. Boravak u Domu bio je jako ugodan i imali smo osjećaj kao da smo kod kuće. Stanari su nas proveli nizom prostorija i upoznali s

Rijeka Smajlića

raznovrsnim sadržajima koji nudi njihov Dom. S odgajateljima smo prošetali riječkim ulicama i vidjeli znamenitosti, nakon čega smo dobili priliku i samostalno istraživati grad. Odmah se mogla osjetiti vesela i živahna atmosfera u iščekivanju najvažnijeg karnevala u godini. Uživali smo šetajući Korzom, glavnom gradskom ulicom te smo iskoristili posjetu kao priliku za druženje s lokalcima. Sklopili smo neka nova prijateljstva i obnovili stara.

Iduće jutro uljepšao nam je posjet otoku Krku gdje smo uz obilaženje grada i ispijanje jutarnje kave, dobili zanimljive zadatke u sklopu radionice *FotoKrk*. Podijelili smo se u četiri skupine i svaka skupina dobila je svoje upute. Zadatci su zahtijevali našu snalažljivost, ali i pomoć lokalnih ljudi. Uključivali su fotografiranje s određenim predmetima, životinjama, ljudima ili znamenitostima grada Krka. Pa dok su se neki upustili u lov na gradske mačke, drugi su pak obilazili ribare i brodove, tražili lokalne konobare za selfie, isprobavali domaći med itd. Iako umorni od silnog trčkanja po gradu s ciljem što bržeg i maštovitijeg rješavanja zadataka, osmijesi nam se

nisu skidali s lica. Još isti dan posjetili smo Svetište Majke Božje Trsatske i Trsatski kaštel. Ostali smo zadivljeni ljepotom svetišta. Unutrašnjost je bila ispunjena predivno izvedenim freskama i ogromnim oltarom. S Trsatskog kaštela vidjeli smo panoramu grada Rijeke. Zamislite kakav je to osjećaj imati cijeli grad kao na dlanu, neopisivo. Druga noć u gradu bila je još uzbudljivija. Šetali smo gradom, smijali se, bacali loše fore, pjevali pjesme i uživali u posljednjim trenutcima prije velikog događaja.

Sutradan je uslijedilo ono za što smo se najviše pripremali, Riječki karneval. Došao je red na nas da zablistamo. Svojim veselim kostimima-emotikonima širili smo sreću, a najljepši detalj bili su upravo naši osmijesi. Maske riječkog karnevala ostavile su nas bez daha - od imitacija smrti i života, veselih trolova, opasnih gusara, zvončara pa sve do bivše holivudske zvijezde Marilyn Monroe. Bilo je to nezaboravno iskustvo koje će nam zauvijek ostati urezano u pamćenje. Jako smo zahvalni što smo imali priliku sudjelovati u tako velikom događaju kao što je Riječki karneval i rado bismo opet sve ponovili.

Zimske radosti u Delnicama

KLASICI vs. SUVREMENICI

Od prve tiskane knjige do danas prošlo je preko pet stoljeća i za to vrijeme njihova uloga u društvu se konstantno mijenjala i razvijala, ali većini nas one su medij za razonodu i zabavu. Knjige i podjela na žanrove kakve poznajemo danas nastala je tek u 19. i 20. stoljeću s piscima poput Jane Austen i J.R.R. Tolkiena. Za ove pisce ste vjerojatno čuli jer su brojna njihova djela doživjela filmske adaptacije, ali prije nego su adaptirani u filmove i serije ti književnici bili su neki od glavnih predstavnika pripadajućih žanrova.

Žanrovi poput *ljubića* i *fantasyja* smatraju se popularnim žanrovima i često se čitaju za zabavu tako da danas imamo neke nove predstavnike poput Johna Greena i Holly Black. Oni oživljavaju popularnost knjiga u društvu pričama koje su bliže našim suvremenim životima. Pisanje je njihova umjetnost koja će vas zadiviti ako joj date šansu. Izgubiti se u priči, suvremenoj ili ne, zaista je čudesno iskustvo. Posebno danas kada su sve knjige ikada napisane udaljene samo jedan klik. U ovom članku odlučili smo probati najbolje i upoznati vas s po jednim klasikom iz četiri najpopularnija žanra te njima suprotstaviti po jednog suvremenog predstavnika.

fantasy

GOSPODAR PRSTENOVA, J. R. R. Tolkien (prvo izdanje 1954.)

Autor J. R. R. Tolkien vodi čitatelja kroz svijet pun nevjerojatnih bića i događanja. U knjizi susrećemo vilenjake koji su isklesali Prstenove moći, ali i Saurona, mračnog gospodara koji je na prevaru isklesao jedinstveni Prsten kojem je dao moć da vlada nad svima. Prevratom sudbine, tj. volje autora, Sauron gubi Prsten koji potom pada u ruke Bilbu Bagginsu, hobitu koji na svom sto i jedanaestom rođendanu ostavlja prsten bratiću Frodu. Frodo tada sa svojom novoosnovanom družinom mora otići u "Kletu goru" kako bi bacio prsten u vatru i spasio međuzemlje od uništenja. Putovanje prepuno opasnosti na koje se odmetnula ova šarolika družba morat ćete nastaviti pratiti kroz sve tri knjige serijala, sigurno nećete htjeti odustati nakon napetog završetka prve.

OKRUTNI PRINC, Holly Black (prvo izdanje 2018.)

Okrutni princ moderni je predstavnik fantasy žanra. U knjizi pratimo Jude čije roditelje je ubio zločesti vilenjak Madoc koji potom nju i njezine dvije sestre otima i odvodi na Vilenjački sud. Deset godina poslije, Jude se pokušava uklopiti u neobičan svijet vila koje preziru ljude poput nje. U svojim okrutnim postupcima posebno se ističe princ Cardan, kraljev najmlađi sin. Kako bi se pridružila sudu, mora se sukobiti sa Cardanom i preživjeti posljedice. S vremenom se Jude sve dublje upliće u intrige palače te otkriva vlastitu sposobnost za prevare, a izdaja bliske osobe baca njezinu preostalu obitelj i cijeli svijet u opasnost. Knjiga je puna prevrata koji će vas šokirati, a vjerujem da će vas odnos između Cardana i Jude toliko zaintrigirati da ćete posegnuti i za sljedećom knjigom u serijalu.

znanstvena
fantastika

DINA, Frank Herbert (prvo izdanje 1965.)

Dječak Paul Atreid, glavni lik ove knjige, jest nasljednik moćne obitelji Atreid kojima je car dao vlast nad pustinjim planetom Arrakisom. Arrakis je planet bogat začinom melangeom koji se smatra najvažnijim i najdragocjenijim elementom jer ima nevjerojatnu sposobnost produljenja života te omogućuje međuzvezdana putovanja. Kada Paulovog oca ubiju, prisiljen je pobjeći s majkom, Jessicom, u nemilosrdnu pustinju gdje ih spase domoroci tog planeta, *Slobodnjaci*. Knjiga se može isprva činiti zastrašujućom svojom dužinom, no čim je počnete čitati Dina će vas uvući u uzbudljivi svijet daleke budućnosti i međuplanetarnih ratova.

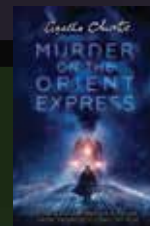
IGRE GLADI, Suzanne Collins (prvo izdanje 2008.)

Na ostacima Sjedinjenih Američkih Država izgrađena je republika Panema koja je podijeljena na 12 okrugova i Kapitol. Zbog davnog ustanka, 13 okruga svake godine odabiru po jednu djevojku i mladića koji će sudjelovati u Igrama gladi sve dok samo jedan ne prevlada. Katniss Everdeen prvi je volonter u povijesti 12. okruga. U pokušaju da spasi sestru javlja se umjesto nje i odlazi u Kapitol. U areni će se morati suočiti sa strahotama i izazovima za koje nije sigurna da će preživjeti. Knjiga je prepuna uzbudljivih situacija i zanimljivih preokreta koji vam neće dopustiti da je ispustite iz ruku. I kako kažu u knjizi: "Sretne vam Igre gladi. Neka izgledi uvijek budu na vašoj strani."

krimič

UBOJSTVO U ORIENT EXPRESSU, Agatha Christie (prvo izdanje 1934.)

U ovom klasiku kriminalističkog žanra, i jednom od najpoznatijih djela Agathe Christie, detektiv Hercule Poirot vraća se slavnim Orient Expressom iz Istanbula u Pariz. Tijekom vožnje vlak zaglavi na Balkanu zbog tračnica pretrpanih snijegom. Kada se otkrije da je Ratchett, poslovni čovjek iz SAD-a, ubijen u svom kupeu, Poirot započinje istragu. U vlaku ima 13 sumnjivaca koji na prvi pogled nemaju ništa što ih povezuje sa zločinom. Sve se promijeni kada se otkrije pravi identitet žrtve te ostalih putnika. Ovaj uzbudljiv detektivski roman prepun je neočekivanih otkrića te ima pomalo netipičan završetak od ostalih misterija Agathe Christie.

LAŽLJIVAC MEĐU NAMA, Karen M. McManus (prvo izdanje 2017.)

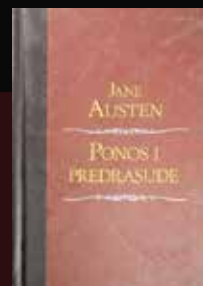
Pet stereotipnih učenika nađu se zajedno na produžnoj poslije nastave. Sportaš, najpopularnija djevojka, kriminalac, štreberica te učenik koji zna svačije tajne. Isti profesor im je svima taj dan zaplijenio mobitele za koje tvrde da nisu njihovi. Jedan učenik nikada neće izići iz te učionice. Tko je kriv? Tko laže? Kakve sve tajne kriju? Koliko su daleko spremni ići da sačuvaju svoju tajnu? Odgovore na ta pitanja pronaći ćete u ovoj knjizi obavijenoj zanimljivim slučajem ubojstva te tragovima koje i sam čitatelj može pratiti kako bi riješio taj misteriozni slučaj.

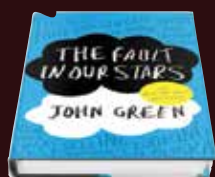
Ljubić

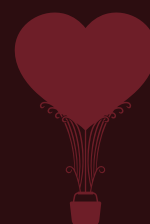
PONOS I PREDRASUDE, Jane Austen (prvo izdanje 1813.)

Klasična ljubavna priča između junakinje pune predrasuda, Elizabeth Bennet, i ponosnog gospodina Darcyja koji gaze svoj ponos i predrasude te dopuštaju na koncu svojim osjećajima da ih vode. To je priča o pravoj ljubavi, obiteljskim odnosima, varalicama i herojima. Knjiga je protkana humorom i zabavnim razgovorima. Ova knjiga je jedno od najčitanijih djela na svijetu te je ekranizirana u više navrata pa ako se još ne osjećate spremni na hvatanje u koštac s pisanom riječi Jane Austen, toplo preporučujemo neku od adaptacija kao uvod.

GREŠKA U NAŠIM ZVIJEZDAMA, John Green (prvo izdanje 2012.)

Greška u našim zvijezdama moderni je predstavnik ljubavnog žanra. Glavni likovi Hazel i Augustus upoznaju se na grupnom sastanku za podršku djeci oboljeloj od raka. Augustus je šarmantan mladić koji je uspio pobijediti misterioznu bolest, iako je ostao bez noge u procesu liječenja. Hazel je dobila još par godina života u svojem posljednjem stadiju raka zbog medicinskog čuda. U knjizi pratimo postupno zbližavanje likova koji se nalaze u nezamislivo teškoj životnoj situaciji. Provodeći mjeseci zajedno upoznajemo oba lika dok čekamo neizbježan kraj knjige.

Temu obradile: Dora Milošević i Judita Banović

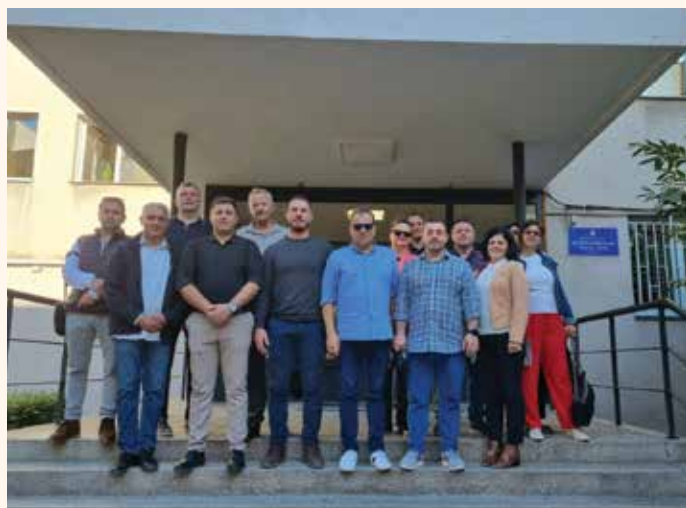
DRUŽENJE S GOSTIMA IZ SJEVERNE MAKEDONIJE

U okviru razvoja međunarodne suradnje, ravnatelji učeničkih i studentskih domova iz Sjeverne Makedonije posjetili su regiju Južna Hrvatska.

Tijekom svog boravka 25. - 30. listopada imali su priliku razgledati SC Split i učeničke domove u Splitu, Zadru i Dubrovniku te se upoznati s načinom njihova rada i funkcioniranja. Također, obilazeći domove, ravnatelji su se upoznali i s malim dijelom kulturne baštine ovog kraja Hrvatske. Međunarodna suradnja na području odgoja i obrazovanja provodi se s ciljem razmjene iskustava i primjera dobre prakse, a ujedno je i jedna od ključnih aktivnosti Erasmus+.

U skoroj budućnosti očekuje nas realizacija niza domskih projekata koji su dogovoreni za vrijeme posjeta.

MATURANTI 2022/2023

1.B ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA DENI TUDOR, PROF.

LEONARDO BUNIĆ
Trpanj, Pelješac
Pomorska škola
ribarsko-nautički tehničar
Moto: Dum spiro spero.
Za 10 godina: Na brodu kao
časnik palube.
Neobična želja: Otići u
Skandinaviju.
* Fitness i fotografska
sekcija

**ANTONIO
GOSPODNETIĆ**
Dol, o. Brač
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička
gimnazija
Moto: Memento mori.
Za 10 godina: Kao
programer igrice.
Neobična želja: Barem
jedan cijeli tjedan
prespavati.
* Šah

DUJE JERČIĆ
Podgrađe
Tehnička škola za
strojarstvo i mehatroniku
strojarski računalni tehničar
Moto: Ja nikad ne pijem,
osim kad sam sam ili u
društvu :)
Za 10 godina: U velikoj
kući sa ženom i dicom.
Neobična želja: Otvoriti
kavanu.
* Badminton

JAKOV KRMEK
Opuzen
Pomorska škola
pomorski nautičar
Moto: 'Ko prizna,
pola mu se dodaje.
Za 10 godina: Na svojoj
jahti.
Neobična želja: Raditi
ono što volim.

NINO MARTINIĆ
Nerežišća, o. Brač
Obrtna tehnička škola
tehničar za vozila i vozna
sredstva
Moto: Pamet me je lovila,
ali ja sam bio brži :)
Za 10 godina: Na Braču.
Neobična želja: Raditi
na tehničkom pregledu.

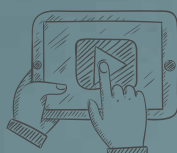
2. ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ BORIS BOLANČA, PROF.

ŠPIRO MILAVIĆ
Podgrađe
Srednja tehnička
prometna škola
vozač motornog vozila
Moto: Viruj u sebe.
Za 10 godina: Sritan u
onome što radim.
Neobična želja: Živjeti
vječno.

DOMINIK VUKELJA
Nova Sela
Tehnička škola za
strojarstvo i mehatroniku
strojarski računalni tehničar
Moto: Ora et labora.
Za 10 godina: Kao
nogometni trener.
Neobična želja: Pogledati
utakmicu na stadionu
Camp Nou.
* Nogomet i tehnička
sekcija

ACO AVRAMOVIĆ
Pučišća, o. Brač
Obrtna tehnička škola
autoelektričar
Moto: Samo rad.
Za 10 godina: Glavni
serviser na Braču.
Neobična želja: Biti
uspješan u životu.

ROKO PRATEŽINA
Mlinište, Metković
Dental centar Marušić
dentalni tehničar
Moto: Život je poput šaha.
I kad izgubiš figuru moraš
nastaviti igrati.
Za 10 godina: Kao vlasnik
laboratorija.
Neobična želja: Naučiti
španjolski jezik.

3. ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA SILVIJA KATAVIĆ, PROF.

LEON KUŠĆEVIĆ

Nerežišća, o. Brač
Pomorska škola
tehničar za brodograđarstvo
Moto: Budućnost ovisi o onome što danas radiš.
Za 10 godina: Plovim i ribu lovim.
Neobična želja: Umiroviti se prije 50. godine.

DUJE KLEPO

Supetar, o. Brač
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
web programer
Moto: „It's My Life“
Jon Bon Jovi
Za 10 godina: U lipoj kući.
Neobična želja: Otići na kavu s Giancarlo Espositom.
* Košarka

PETAR ŠIKLIĆ

Siverić
Graditeljsko-geodetska tehnička škola
građevinski tehničar
Moto: Nadaj se najboljem, planiraj za najgore.
Za 10 godina: Vidim se putujući svijetom.
Neobična želja: Htio bi napraviti nešto s čime ću se ponositi.

VEDRAN ČEKALOVIĆ

Ložišća, o. Brač
Obrtna tehnička škola
elektromehaničar
Moto: Strpljen-spašen.
Za 10 godina: Ne gledam u budućnost.
Neobična želja: Osvojiti eurojackpot.

LUKA STANIĆ PREKPALAJ

Sućuraj, o. Hvar
Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku
tehničar za mehatroniku
Moto: Stav je sitna stvar koja čini veliku razliku.
Za 10 godina: Kao kapetan na kruzeru.
Neobična želja: Htio bih da moji roditelji dočekaju djecu svoje djece.
* Nogomet i stolni tenis

MARKO RADONIĆ

Vrgorac
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička gimnazija
Moto: „Priatelju, dobar čovjek voli svačiju ženu, loš ne voli ni svoju“ (iz filma „Žikina dinastija“)
Za 10 godina: U Njemačkoj.
Neobična želja: Upoznati Australiju.

MATEJ GRUBIŠIĆ

Makarska
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
web programer
Moto: Don't be sorry, be better.
Za 10 godina: Kao najuspješniji programer.
Neobična želja: Htio bih moći razumjeti sve u ovom svijetu.

STIPE ETEROVIĆ

Selca, o. Brač
Srednja tehnička prometna škola Split
vozač motornog vozila
Moto: Sve se događa s razlogom.
Za 10 godina: Kao vozač šlepera.
Neobična želja: Putovati u Ameriku.

“Prvaci ne nastaju u teretanama, prvaci nastaju od nečega što imaju duboko u sebi – želje, sna, vizije. Moraju imati izdržljivost za posljednju minutu, moraju biti malo brži, moraju imati vještinu i volju, ali volja mora biti jača.”

Muhammad Ali

4. ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ SENAD ČAPLJA, DIPL. ING.

TOMA FILIPETTI

Makarska
Graditeljsko-geodetska tehnička škola
tehničar geodezije i geoinformatike
Moto: Sve šta možeš ostaviti za sutra, ostavi za sutra.
Za 10 godina: U NBA ligi.
Neobična želja: MVP NBA lige.

ROKO JELAŠ

Makarska
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička gimnazija
Moto: Sve što te ne ubije prvi put će vjerojatno uspjeti iz drugog pokušaja.
Za 10 godina: Na institutu za genetski inženjering.
Neobična želja: Skakati iz aviona.
* Badminton

“Ako nešto ne radite s punim srcem, nešto u vama neće dopustiti da postignete uspjeh u punini.”

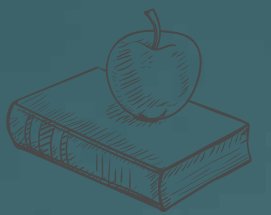
Richard Bach

“Bez daška mašte ili snova - gubimo uzbuđenje koje donose mogućnosti. Nakon svega, snovi su oblik planiranja.”

Gloria Steinem

5. ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ IVAN SMOLJIĆ, DIPL. UČ.

PERO BOŠKOVIĆ

Metković
Turističko-ugostiteljska škola

kuhar (dualno obrazovanje)

Moto: Početna točka svakog uspjeha je želja.

Za 10 godina: Vidim se kao šef kuhinje.

Neobična želja: Postati najtraženiji chef na svijetu.

* Fitness

TEOFIL PAVLOVIĆ

Prozor-Rama
Graditeljsko-geodetska tehnička škola

tehničar geodezije i geoinformatike

Moto: Sve se događa s razlogom.

Za 10 godina: Kod kuće i bavim se onim što volim.

Neobična želja: Postati uspješan čovjek.

* Nogomet i fitness

MATEO NIKOLIĆ

Sutivan, o. Brač

Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku

strojarski računalni tehničar

Moto: Ne treba planirati jer spontano je najbolje.

Za 10 godina: Na motoru ili na krevetu :)

Neobična želja: Biti bolji vozač od oca.

PETAR BOTICA

Račišće, o. Korčula

Škola likovnih umjetnosti grafički dizajner

Moto: Mogu se i ja malo opustiti.

Za 10 godina: Kao definirani umjetnik.

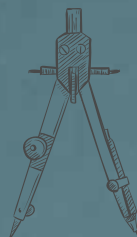
Neobična želja: Doživjeti Hajdukovu titulu.

“Tražim i težim, u tome sam čitavim srcem.”

Vincent van Gogh

“Izgleda nemoguće, dokle god se ne završi.”

Nelson Mandela

IVAN TOPIĆ

Prozor-Rama
Graditeljsko-geodetska tehnička škola

tehničar geodezije i geoinformatike

Moto: Ja želim, ja mogu, ja hoću, ja moram.

Za 10 godina: U uredu.

Neobična želja: Postati inženjer.

* Nogomet i fitness

JERE TUDOR

Milna, o. Hvar

Obrtna tehnička škola elektromehaničar

Moto: Bolje jedan neopravdani, nego jedan u dnevniku.

Za 10 godina: U teretani sa goth ženkom.

Neobična želja: 'Oću vidit' Japan.

6.A ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA JELENA VORONCOV ETEROVIĆ, PROF.

ŠIME ŽILIĆ

Makarska
Obrtna tehnička škola stolar

Moto: Nema 'ne ide'.

Za 10 godina: Igram vaterpolo.

Neobična želja: Osvojiti Olimpijadu.

JOSIP VRDOLJAK-COLO

Trilj
Zdravstvena škola medicinski tehničar opće njege

Moto: Zaboravi greške, zapamti lekciju.

Za 10 godina: Sa svojom obitelji.

Neobična želja: Biti kao osoba koja mi je uzor.

NINO ŽIVALJIĆ

Trilj
Zdravstvena škola medicinski tehničar opće njege

Moto: Pozitivne misli i vjera da se dobro dobrim vraća.

Za 10 godina: Zaposlen i sretno oženjen.

Neobična želja: Otputovati na Maldive.

* Nogomet

MILAN HAJDUK

Hvar
IV. gimnazija „Marko Marulić“ opća gimnazija

Moto: Jednom se živi, zato sve proživi.

Za 10 godina: U sretnom braku i uspješnom poslu.

Neobična želja: Postati bogat.

MAROJE SKANSI

Hvar
Privatna srednja škola Wallner turističko-hotelijerski komercijalist

Moto: To je problem za budućeg mene.

Za 10 godina: Sigurno ne na jednom mjestu.

Neobična želja: Osposobiti se za osobnog trenera.

MARKO PAVIČIĆ

Vrbanj, o. Hvar

Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju

zidar

Moto: Svoj na svome.

Za 10 godina: Na Ratu.

Neobična želja: Ostati na školu.

MARIN BURATOVIĆ

Jelsa, o. Hvar

Obrtna tehnička škola automehaničar

Moto: Ne možeš promijeniti vjetar, možeš samo drugačije postaviti jedra.

Za 10 godina: Na Hvaru.

Neobična želja: Biti sam svoj gazda.

PETAR DUNDIĆ

Goričaj, Grabovac

Pomorska škola pomorski nautičar

Moto: Escape the matrix.

Za 10 godina: U sretnom braku i uspješnom poslu.

Neobična želja: Postati milijunaš.

* Šah

“Ako voliš život, nemoj bacati vrijeme, jer vrijeme je ono od čega se život sastoji.”

Richard Bach

6.B ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ GORAN SAMARDŽIĆ, PROF.

TIN OSTOJIĆ

Vrsine

Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju

grafičar pripreme

Moto: Sreća prati hrabre.

Za 10 godina: U nekoj poznatoj tiskari.

Neobična želja: Otići u Dubai.

LOVRO ŠANTIĆ

Hvar

Prirodoslovna škola prirodoslovna gimnazija

Moto: Dan po dan.

Za 10 godina: U Hrvatskoj.

Neobična želja: Naučiti još tri jezika.

* Košarka

BRANIMIR VELEBIT

Baška Voda

Obrtna tehnička škola drvodjeljski tehničar dizajner

Moto: Do uspjeha nema lifta, moraju se koristiti stepenice.

Za 10 godina: U stanu od 100 kvadrata.

Neobična želja: Vratiti ramena u funkcionalno stanje.

DANIEL TOLJ

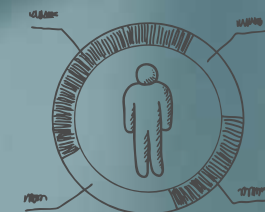
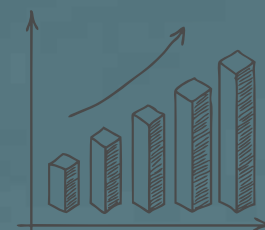
Vrgorac

Obrtna tehnička škola automehaničar

Moto: Odijelo čini čovjeka.

Za 10 godina: U garaži.

Neobična želja: Voziti F1

7. ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA MIA CVITKOVIĆ, PROF.

IVAN DOMINIK SARDELIĆ

Blato, o. Korčula

Elektrotehnička škola elektrotehničar

Moto: „ko nisi za svašta, nisi za ništa“

Za 10 godina: „Što Bog daje i sreća junačka“

Neobična želja: Ako vam kažem, neće se ostvariti.

* Folklorna, glazbena i dramsko-recitatorska sekcija

DINO VISKOVIĆ

Hvar

II. gimnazija jezična gimnazija

Moto: Što ne moraš danas, ostavi za sutra.

Za 10 godina: U dvorani.

Neobična želja: Otići u Barcelonu.

IVAN CVITANIĆ

Nerežišća, o. Brač

Graditeljsko-geodetska tehnička škola

tehničar geodezije i geoinformatike

Moto: Strpljen-spašen.

Za 10 godina: Na Braču.

Neobična želja: Hajduk prvak Europe.

IVAN RADULJ

Ropa, o. Mljet

Pomorska škola tehničar za brodogradarstvo

Moto: Nakon kiše dolazi sunce.

Za 10 godina: Na brodu kao upravitelj stroja.

Neobična želja: Svesti brige na minimum.

* Nogomet

TONI KUČIJA

Vrnik, Korčula

Srednja tehnička prometna škola

tehničar cestovnog prometa (4. stupanj)

Moto: Samo naprijed.

Za 10 godina: Kao ispitivač.

Neobična želja: Provesti ljetno na Bahamima.

* Fitness

8.A ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA ŽELJANA PUZINA, PROF.

TINA ANDRIĆ

Drvenik
Škola za dizajn, grafiku
i održivu gradnju
web programerka
Moto: ff, go next
Za 10 godina: Negdi vanka.
Neobična želja: Imati četiri
mačke.

ANDREA LACO

Otok
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička
gimnazija
Moto: Budi svoj.
Za 10 godina: Na poslu.
Neobična želja: Proputovati
svijet.
* Stolni tenis

MIA RUĐELJ

Makarska
Zdravstvena škola
fizioterapeutska tehničarka
Moto: Stpljena-spašena.
Za 10 godina: Ne valja
planirat' tol'ko unaprid.
Neobična želja:
Otić na Antarktiku
i zagrliti pingvina.
* Stolni tenis

„Kako bi bio nezamjenjiv,
moraš uvijek biti drugačiji.”

Coco Chanel

“Koliko bi očiju trebao imati
čovjek da opazi sreću koja
ga okružuje.”

William Shakespeare

8.B ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA MARIJA KALPIĆ, PROF.

JOSIPA DOMANČIĆ

Hvar
Škola likovnih umjetnosti
dizajnerica odjeće
Moto: „Ja sam čudna
priroda koja se nikad ne
kaje” Margita Stefanović
Za 10 godina: Na kavi
u „Alohe”
Neobična želja: Probat
kavijar.
* Folklor i glazbena sekcija

KARMEN TADIĆ

Ruda
I. gimnazija
jezična gimnazija
Moto: Be the person you
needed when you were
younger.
Za 10 godina: Na poslu.
Neobična želja: /

PETRA ŠKALIC

Vrlika
Zdravstvena škola
medicinska sestra
opće njege
Moto: Blagoslovljena sam
šaljivim genom koji me
tjera da uživam u životu.
Za 10 godina: Na psihijatriji.
Neobična želja: Vjenčati se
u Španjolskoj.

ANA TURUDIĆ

Vrlika
Zdravstvena škola
farmaceutska tehničarka
Moto: Kako zračiš
tako i privlačiš.
Za 10 godina: Na volontiranju
u Africi.
Neobična želja: /

9.A ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA TEA ORA, PROF.

JOSIPA ŠUŠNJAR

Imotska Poljica
Zdravstvena škola
sanitarna tehničarka
Moto: Ne govori ljudima
svoje snove, pokaži im.
Za 10 godina: Na svom
idealnom poslu te s obitelji.
Neobična želja: Otići u
svemir.
* Šah

IVA RAKIĆ

Krvavac
Obrotnička škola
tehničarka za očnu optiku
Moto: Živi život.
Za 10 godina: Živim za
danas.
Neobična želja: Imati svoju
optiku.

NINA PRIŽMIĆ

Vela Luka
Škola likovnih umjetnosti
dizajnerica odjeće
Moto: „Uspjeh je najbolja
osveta” Frank Sinatra
Za 10 godina: Kao 'haute
couture' dizajner
Neobična želja: Otvoriti
vlastito sklonište za
napuštene životinje

LENA LEŠIĆ

Lastovo
Prirodoslovna škola
kemijska tehničarka
Moto: Sve su to samo atomi!
Za 10 godina: Na dalekoj
pučini s opasnim gliserom.
Neobična želja: Pad s
padobranom i bungee
jumping
* Folklor, kreativna
i fotografska sekcija

LEONA GNJEČ

Metković

Turističko-ugostiteljska škola

hotelijsko-turistička tehničarka

Moto: Add some craziness, it brings you happiness!

Za 10 godina: A di ćemo večeras?

Neobična želja: Da jedem koliko hoću, a ne udebljam se.

MARIA FRLAN

Lastovo

V. gimnazija „Vladimir Nazor“ sportska gimnazija

Moto: Život je pun uspona i Padova je grad u Italiji.

Za 10 godina: U Parizu u vlastitom restoranu.

Neobična želja: Imati restoran s Michelinovom zvjezdicom.

* Sekcija ručnog stvaralaštva

KLARA AGIĆ

Makarska

Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju

Moto: Mlada si curo. Vrime je da trčiš i da živiš dok pluća dišu punon forcon.

Za 10 godina: Na putovanju oko svijeta.

Neobična želja: Iskoristiti djetinjstvo/mladost maksimalno.

“Nije dovoljno samo živjeti!” reče leptir. “Potrebno je imati malo sunca, malo slobode i malo cvijeća!”

Hans Christian Andersen

“Zapamtite da se čitav vaš život odvija upravo ovoga trenutka.”

Sharon Stone

9.B ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA BRANKA TODORIĆ, PROF.

LUCA BARČOT

Vela Luka

I. gimnazija

klasična gimnazija

Moto: Per aspera ad astra.

Za 10 godina: S doktoratom u ruci i poslom u struci.

Neobična želja: Proputovati svijet.

ANA ČEVID

Drniš

Obrtnička škola

pedikerka

Moto: Bit će bolje.

Za 10 godina: U vlastitom salonu.

Neobična želja: Ne znam.

ANA IVANA VUČEVIĆ

Trnbusi

Zdravstvena škola

fizioterapeutska tehničarka

Moto: Budi s onima uz koje si sretan, od toga ti bude dobro u životu.

Za 10 godina: U vlastitom salonu za masažu.

Neobična želja: Putovanje oko svijeta.

LUCIA MIJOČ

Otok Dalmatinski

Zdravstvena škola

medicinska sestra opće njege

Moto: Da nemam loše sreće, ne bih imala nikakve.

Za 10 godina: U bolnici, kako god se okreneš.

Neobična želja: Otići na Maldive.

* Badminton, odbojka i kreativna sekcija

Dragi maturanti,
Slijedite svoje snove bez obzira koliko su različiti od drugih. Ne razmišljajte koliko će biti teško, već koliko je vrijedno.

Vjerujte i dalje u sebe kao što mi vjerujemo u vas. Sretno!

Vaši odgajatelji

ŠTO SE OVE GODINE SLUŠALO U DOMU?

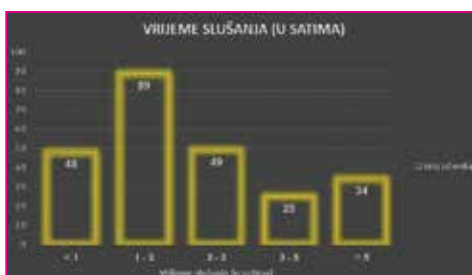
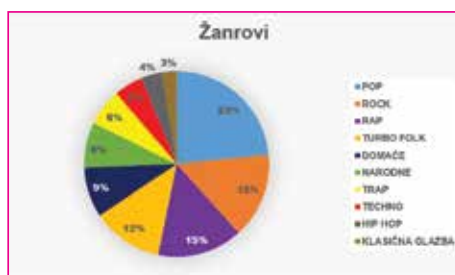
Anketu proveli i prilog priredili:
odgajatelji Mia Cvitković i Ivan Smoljić

Grafikone izradio:
učenik Nikola Poljak

Ove godine odlučili smo provesti glazbenu anketu među našim učenicima. Zanimalo nas je kakva se glazba sluša u Domu, stoga smo prionuli na posao i izradili ankete. Osim omiljenih žanrova, načina i vremena slušanja zanimali su nas i njihovi omiljeni izvođači. U izboru pitanja vodili smo se trenutačnim glazbenim top listama. Osim zaokruživanja ponuđenih pjevača i glazbenih sastava, učenici su imali priliku dopisati izvođače koji se vrte na njihovim playlistama iz čega smo izradili Top 5 liste po kategorijama. Ukupan broj učenika i učenica koji su sudjelovali u anketi je 262. Rezultati ankete bili su doista šaroliki. Manje od

2 % učenika se izjasnilo kako uopće ne slušaju glazbu, a kod preostalih 98 % nailazimo na sve od klasične glazbe do modernih žanrova poput rap i hip hop glazbe. Većina učenika provede nekoliko sati dnevno družeći se s glazbom (čak 13 % učenika sluša glazbu više od 5 sati svaki dan). Iz ankete je vidljivo da je domaća glazba slušanija od strane glazbe. Premda je dosta novih glazbenih imena koji su popularni među našim učenicima, lijepo je znati da se još uvijek sluša i glazba njihovih roditelja. U konačnici, ova anketa je pokazala da je glazba neizostavan dio svakodnevice naših učenika.

KAKO ZDRAVO SLUŠATI GLAZBU?

NAJVIŠE 85 DECIBELA Ponekad volimo osjećaj kad nam glazba iz ogromnih zvučnika trese tijelo ili naše slušalice navijemo do te mjere da ne čujemo nijedan zvuk oko sebe, no koliko je to štetno? Znanstveno je dokazano da svaki zvuk iznad 85 dB može oštetiti sluh ovisno o glasnoći i trajanju. Nekoliko sati slušanja glazbe na 90 dB može ozbiljno ugroziti sluh, a izlaganje buci od 140 dB može ga trajno uništiti!

PRAVILO 60:60 Kad je u pitanju upotreba slušalica za slušanje glazbe preko mobitela ili računala, većina stručnjaka poziva na pravilo 60:60, prema kojem je slušanje glazbe do 60 minuta bezopasno ako podesimo jačinu zvuka na 60 % ili manje. Osim toga uši treba češće „prozračiti“ jer slušalice zaustavljaju vosak da prirodno izlazi iz ušnih kanala pa se on može nakupiti i začepiti ih što može rezultirati vrtoglavicom i drugim smetnjama.

SAMO JEDNA SLUŠALICA Bez obzira vozimo li bicikl, romobil ili smo pješaci, kao sudionicima u prometu korištenje slušalica nam smanjuje koncentraciju i produžuje vrijeme reagiranja. Savjet je dodatno stišati glazbu i koristiti samo jednu slušalicu.

REZULTATI ANKETE

NAJUČESTALIJI ŽANROVI	BROJ UČENIKA KOJI SU IH NAVELI
POP	83
ROCK	53
RAP	53
TURBOFOLK	44
DOMAĆE	31
NARODNE	28
TRAP	23
TECHNO	18
HIP HOP	13
KLASIČNA GLAZBA	9

PLATFORMA	BROJ UČENIKA
TV KANALI	18
YOUTUBE	180
SPOTIFY	149

PJEVAČICA (STRANA GLAZBA)	BROJ UČENIKA
TAYLOR SWIFT	56
BILLIE EILISH	42
ARIANA GRANDE	42
DOJA CAT	39
OLIVIA RODRIGO	28

BEND (DOMAĆA GLAZBA)	BROJ UČENIKA
MAGAZIN	161
PRLJAVO KAZALIŠTE	157
PARNI VALJAK	139
TBF	135
BIJELO DUGME	129

VRIJEME SLUŠANJA	BROJ UČENIKA
MANJE OD SAT VREMENA	48
1 – 2 SATA DNEVNO	89
2 – 3 SATA	49
3 – 5 SATA	25
5+ SATI	34

BEND (STRANA GLAZBA)	BROJ UČENIKA
QUEEN	72
IMAGINE DRAGONS	71
AC/DC	69
MÅNESKIN	47
ONE DIRECTION	43

PJEVAČ (STRANA GLAZBA)	BROJ UČENIKA
MARTIN GARIXX	61
ED SHEERAN	61
DAVID GUETTA	56
CALVIN HARRIS	39
HARRY STYLES	33

PJEVAČ (DOMAĆA GLAZBA)	BROJ UČENIKA
OLIVER DRAGOJEVIĆ	180
MIŠO KOVAČ	112
PETAR GRAŠO	86
GIBONNI	70
MASSIMO	62

PJEVAČICA (DOMAĆA GLAZBA)	BROJ UČENIKA
SEVERINA	137
JELENA ROZGA	116
LIDIJA BAČIĆ	50
DOMENICA	23
ZSA ZSA	17

Na večeri folkloru u Blatu

Ivan Dominik
Sardelić:

TEHNIČAR ZA STRUJU, FOLKLOR I GLAZBU

Razgovor provela: **Lena Lešić**

1. Pozdrav, Ivane! Hvala ti što si pristao na razgovor. Jesi li iznenađen pozivom na čakulu?

Nisam baš razmišljao o tome. Mislim da u Domu ima mnogo zanimljivih učenika i njihovih priča, ali drago mi je da sam pozvan.

2. Odakle nam dolaziš, putuješ li izdaleka?

Dolazim iz Blata na otoku Korčuli. Daleko je relativan pojam, po lijepom vremenu i nije toliko daleko, ali kad vremenske neprilike prekinu trajektne linije onda je i predaleko. U tom slučaju, svakako mi je draže zaglaviti na otoku nego na kopnu.

3. Na Korčuli ima nekoliko srednjih škola. Zašto baš Split?

Još u osnovnoj shvatio sam da me elektrotehnika jako privlači. Od srodnih smjerova u Blatu ima samo trogodišnja škola za elektromehaničara. U gradu Korčuli se za četverogodišnji smjer elektrotehničara upisuje svake druge godine, naizmjenično s brodstrojarstvom. Naravno, nisam bio te sreće da moju generaciju dopadne elektrotehnika. Nisam htio odustati od svog izbora pa sam se upisao u Split. Možda i bolje, da sam upisao nešto na Korčuli ne bih imao priliku za intervju u domskom listu :)

4. Osim elektrotehnike, imaš li i neke druge zanimacije?

Naravno, o elektrotehnici sam počeo razmišljati tek u osmom razredu osnovne škole. Prije toga nisam puno razmišljao o svojem profesionalnom usmjerenju, već

sam se bavio raznim hobijima. Još kao dijete pokazao sam veliki interes za glazbu. Prva epizoda te serije bila je kad sam bio dvogodišnjak. Mama me odvela na jedan koncert na kojem je nastupala moja sestra, a ja sam u pauzi pobjegao na pozornicu i sjeo za klavir. Zanimljivo, kasnije sam se najmanje bavio klavirom.

5. Znači, sviraš i druge instrumente?

To je duga priča. Pohađao sam osnovnu glazbenu školu za klarinet i saksofon. Glazbenu sam nastavio i tijekom prva dva razreda srednje škole ovdje u Splitu. Međutim, taj paralelni program uzima stvarno puno vremena pa sam za dobrobit zadnje godine srednje škole prekinuo glazbeno obrazovanje. Usput sam, kroz rad u mjesnoj

Deset godina u limenoj glazbi u Blatu

Korčulani u glazbenoj sekciji

limenoj glazbi, naučio svirati trubu, trombon i tubu, a u posljednjih nekoliko godina i orgulje za potrebe župnog mješovitog zbora u kojem pjevam četiri godine. Također, sviram i harmoniku u mjesnom folklornom društvu.

6. Svaka čast, poprilično dug popis instrumenata. A baviš se i folklorom?

Da, u glazbu i u folklor ulažem jednaku količinu vremena i truda, a otkako nisam u glazbenoj školi usudio bih se reći da je folklor prevagnuo.

7. Kojim oblikom folklora se baviš?

Prvenstveno narodnim pjesmama i plesovima. Od 2017. godine službeno sam član Viteškog udruženja „Kumpanjija” - Blato. U početku sam samo svirao harmoniku, a sada i mišnjicu (diple s mijehom).

Imam kuma što ga ni'ko nema

8. Koliko često imate probe i koliko nastupate?

Probe održavamo cijelu godinu, pred nastupe i do tri puta tjedno. Puno nastupamo, ali probe su jednako zanimljive kao i nastupi. Poslije probe često se družimo, pjevamo, ponekad i do dugo u noć. Osim u „Kumpanjiji”, folklorom se bavim i samostalno, kao zapisivač narodnih običaja. Ulažem veliki trud da se oni održe. Taj entuzijazam zadržao sam i u Domu, pa sam se uključio u folklornu i glazbenu sekciju.

9. Svoje znanje prenosiš i kolegama na sekcijama. Prošle godine ste ostvarili velik uspjeh, reci mi nešto o tome.

Tako je, folklorna sekcija nastupila je na Regionalnoj domijadi s mojom koreografijom pokladnih plesova otoka Korčule. Pobjedili smo i prošli na Državnu. Na Državnoj domijadi osvojili smo prve nagrade stručnog i učeničkog žirija. Odradili smo puno proba, spletom okolnosti i mijenjali sastav, a na kraju smo imali četiri plesna para, kolovođu i mene na harmonici. Osjećaj sreće i dobra zabava bili su najbolja moguća nagrada, pa preporučujem svima da se okušaju. Za one kojima nedostaje motivacije, napomenuo bih da četiri dana u Rovinju na račun Doma ne zvuči loše...

10. Spomenuo si i glazbenu sekciju, možeš li reći nešto više o njoj?

Glazbenu sekciju ponovno smo oživjeli tek ove godine, složili smo vokalne-instrumentalni sastav. Ja sviram saksofon i pišem notne aranžmane za ekipu.

Dva oldtimera na Državnoj u Rovinju

Moji glazbeni počeci

Jak čovik, jaka struja

Do sada smo nastupili na božićnoj priredbi u Domu, nastavljamo s probama.

11. Kad smo već kod Doma, sve četiri godine si tu. Kakav je domski život, je li korona puno utjecala na njega?

Iz moje perspektive, domski život je jedno lijepo i nezaboravno iskustvo. Upoznaš puno novih ljudi, stvaraš nova poznanstva, prijateljstva, pa i ljubavi, a stječeš i razne društvene vještine. Ukidanjem epidemioloških mjera, donekle smo se vratili na staro, ali neki, za mene vrlo bitni, detalji života u Domu zaglavili su u pretpandemijskom razdoblju.

12. A koja je to razlika između života u Domu prije i poslije pandemije?

Kao najveću razliku naveo bih međusobno druženje učenika nekoć i sad. Smatram da još uvijek držimo nekakvu socijalnu distancu. Primjerice, u menzi su sada spojena po dva stola i tu sjedi četvero učenika, što je prije bilo za jednim stolom. Onda bismo mi, ekipa, spojili više stolova pa nas je znalo biti i desetak zajedno za večerom. Ponekad bi tako pala i pjesma. Naše drage kuharice su nas čak znale zamoliti da sjednemo bliže kuhinji kako bi nas bolje čule. Ne kažem da se danas učenici međusobno ne druže, ali unutar samog Doma takvih zgoda je sve manje.

13. Bi li izdvojio neko posebno poznanstvo stečeno u Domu?

Naravno! Prilog bi bio predug kada bih izdvojio sve one koje želim, ali moram spomenuti jednu posebnu osobu. Kada sam došao u Dom bio je maturant, a sada je još uvijek u Domu kao student. Mislim da će čitatelji koji me poznaju shvatiti da je riječ o Luki Mareviću, kojega u Domu malo tko ne poznaje. Luka je ujedno i moj krizmani kum.

14. Nakon svih ovih aktivnosti i hobija, ostaje li ti slobodnog vremena i kako ga koristiš?

Najviše slobodnog vremena imam dok putujem trajektom. U tom slučaju volim prikratiti vrijeme kojom partijom karata. Najčešće se igra trešeta, nekad remi, a rijetko i preferans. Što se tiče vikenda i praznika,

standardna bodulska posla: masline, vinograd, konoba i građevinski poslovi za osobne potrebe.

16. Na kraju, imaš li neku poruku za čitatelje Beside?

Nisam neki motivacijski govornik, ali imam nekoliko dobrih savjeta. Posložite prioritete i organizirajte svaki dan, pa ćete imati vremena za sve. Ne govorite da nemate vremena za neku aktivnost. Kad ćete imati vremena ako ga nemate u ovim godinama? I još nešto... Pustite te mobitele na nekoliko sati. Uхватite curu/momka za ruku i dirajte po gradu. Iduće subote, umjesto đuskanja u klubu, organizirajte se kod nekoga na selu i zapjevajte po domaću. Kad se budemo kvalitetnije družili, svijet će postati bolje mjesto. Zdravi i veseli bili!

17. Dragi Ivane, hvala ti na razgovoru i sretno u nadolazećim školskim i ostalim obavezama!

Hvala. Sretno i tebi!

Pjevanje Poslanice na blagdan blažene Marije Petković

JOŠ JEDNO MJESTO ZA DRUŽENJE UČENIKA

Prilog pripremila: **novinarska sekcija**

Po povratku s drugog dijela zimskih praznika, naše učenike dočekala je ugodna vijest. U prizemlju Doma 27. veljače 2023. službeno je otvorena novouređena prostorija Yellow Room. Riječ je o dnevnom boravku namijenjenom za druženje i razonodu učenika u slobodno vrijeme. Prostor je pažljivo osmišljen za višestruku namjenu te je opremljen i za ugodno i za korisno. Učenici osim učenja, čitanja ili gledanja televizijskog programa mogu zaigrati i stolni nogomet. Već u prvim danima nakon otvaranja zabilježili smo vrlo veliku posjećenost. Malo tko je uspio odoljeti, a da ne navrati u ovaj novi, sa stilom uređen prostor. Najpopularnije su bile loptice za stolni nogomet, koje se preuzimaju na porti. Nadamo se da će i ubuduće dnevni boravak, koji je za učenike otvoren svakog dana od 7 do 22 sata, ostati mjesto okupljanja i stjecanja dobrih uspomena.

YELLOW ROOM

PRAVILA KORIŠTENJA

Dnevni boravak je otvoren svakodnevno od 7 do 22 sata.

Prostorija služi za druženje i razonodu učenika u slobodno vrijeme.

U prostoriju nije dozvoljeno unositi i konzumirati hranu i piće.

Loptice za stolni nogomet se preuzimaju na porti uz zaduženje.

Prostoriju nakon korištenja treba ostaviti čistu i urednu.

LEONARDO BUNIĆ

PRIRODA U TRENUTKU

Članak pripremila: **novinarska sekcija**

Leonardo Bunić učenik je 1.B odgojne skupine. Dolazi iz Trpnja na Pelješcu i maturant je Pomorske škole u Splitu, smjer ribarsko-nautički tehničar. Obožava more i brodove koji su mu i jedan od najdražih motiva u fotografiji. Osim morskih prizora, omiljeni motivi su mu *close up* fotografija, noćna fotografija i priroda. Fotografijom se počeo baviti još u nižim razredima osnovne škole promatrajući oca koji se profesionalno bavi istom.

S ocem je odlazio u šetnje gdje bi pomno motrio proces fotografiranja. U Domu je uključen u Fotografsku sekciju te mu je ove godine objavljena izložba radova pod nazivom „Svijet kukaca“. Fotografira analognim fotoaparatom i mobitelom veće rezolucije. Cilj mu je fotografijom „uhvatiti“ i zabilježiti oku ugodan trenutak u kojem je uživao i te kadrove podijeliti sa svijetom oko sebe. Smatra da je priroda prepuna skrivene ljepote koju

Tratinčice moja mila

Vretence pod 90°

trebamo otkriti. Fotografijom nastoji podsjetiti promatrača da primijeti ono što inače kao prolaznik ne primjećuje, pogotovo cvijeće i malene životinje koje imaju nezamjenjivu ulogu u životnom ciklusu. Naglašava kako je sve više biljnih i životinjskih vrsta ugroženo, a upravo fotografija ima mogućnost da prikaže njihovu važnost i nezamjenjivost. Leonardo nam kaže kako mu je želja usavršavati se u fotografiranju te položiti tečaj za ručno razvijanje fotografija. U ovom broju Beside predstavljamo nekoliko njegovih fotografija.

Nekoć gusjenica, sada leptir

Muha u cvjetnom raj

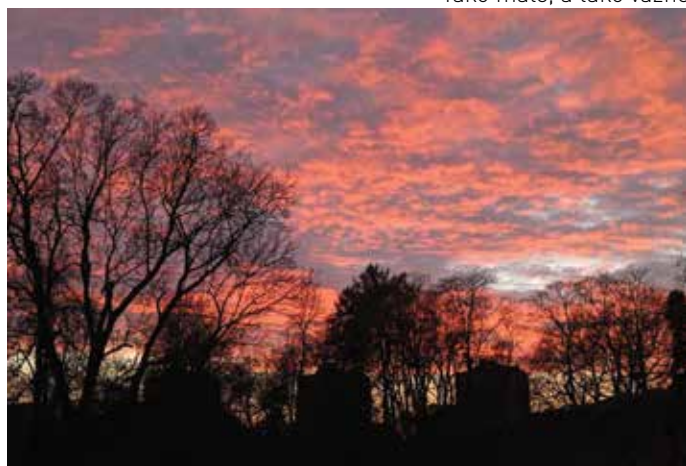
Tako male, a tako važne

Žuti na žutom

U posjeti suncokretu

Zimska toplina

Sunce budi Neretvanski kanal

NAŠE HODOČAŠĆE U VUKOVAR (16.– 19.11.2022.)

Prilog pripremio: **odgajatelj Josip Vranković**

Nakon što je tradicionalno hodočašće u Vukovar bilo dvaput otkazano uslijed pandemije COVID-19, naš Dom se ove godine, kao i prijašnjih pretpandemijskih, ponovno uključio u hodočašće koje okuplja brojne srednje škole s područja Osječko-baranjske županije te učeničke domove iz cijele Hrvatske. U Slavoniju je ove godine krenulo 27 učenica i učenika uz ravnatelja Mladena Kamenjarina, odgajateljicu Željenu Puizinu te odgajatelje Gorana Samardžića i Josipa Vrankovića. Smjestili smo se u Domu učenika Vukovar, za razliku od prethodnih godina kada smo smještaj imali u Osijeku. U Vukovaru smo obišli ključna mjesta, simbole obrane i patnje Vukovara i njegovih stanovnika ratne 1991. godine. Posjetili smo Memorijalnu bolnicu čije je medicinsko osoblje u ratnim uvjetima 1991. činilo čuda unatoč nedostatku lijekova i prijeko potrebnog medicinskog materijala. Svratili smo

se i zapalili svijeće svim poginulim braniteljima na Memorijalnom groblju Domovinskog rata, hangaru na Ovčari i samom mjestu masovne grobnice na Ovčari. Isti dan, nakon popodnevnog odmora, iz Osijeka smo u pratnji brojnih učenika i učenica kao i njihovih profesora i odgajatelja krenuli prema Vukovaru. Prvu polovicu puta pratilo nas je lijepo vrijeme, no na drugoj polovici zahvatila nas je kiša zbog koje smo bili mokri do kože. Uz poneki žulj i laganu bol u nogama, svi smo uspješno stigli u Vukovar u ranim jutarnjim satima.

Na licima učenika mogao se vidjeti umor, ali nitko od njih, unatoč tjelesnom naporu i kiši, nije požalio što je otišao na ovo hodočašće. Štoviše, većina je izrazila želju za odlaskom i iduće godine. Odmorni i naspavani, u popodnevni satima u kinu smo odgledali film „Šesti autobus“, ratnu dramu koja opisuje događaje nakon sloma obrane Grada 1991. Sutradan, prije samog polaska za Split, fotografirali smo se na legendarnom tenku na Trpinjskoj cesti poznatoj i kao „groblje tenkova“.

Kolektivno sjećanje na žrtvu Vukovara i njegov doprinos slobodi naše domovine izazvali su osjećaje ponosa i tuge koji su nas pratili na ovom tradicionalnom hodočašću na kojem ćemo, nadamo se, i ubuduće sudjelovati.

Zajednička fotografija na Vodotoranju

u franjevački samostan Svetog Filipa i Jakova u kojem nam je gvardijan pričao o razmjerima stradanja uz prikazivanje kratkog dokumentarnog filma koji nikoga nije ostavio ravnodušnim. Obišli smo i najprepoznatljiviji simbol Vukovara i njegovih stanovnika, Vukovarski vodotoranj, s čijeg vrha puca prekrasan pogled na grad koji još uvijek liječi ratne rane. O samoj bitci i ratnim događanjima učenici i učenice detaljnije su mogli čuti od odgajatelja Josipa Vrankovića koji je strpljivo odgovarao na njihova brojna pitanja. Naposljetku, u šutnji i s pijetetom, poklonili smo

Vukovarski vodotoranj

Spomenik Blagi Zadri

NJEGOVU PRIČU ĆU SVIMA ISPRIČATI

Autorica teksta: **Andrea Rako**

Od prvog trenutka kada sam zakoračila na tu zemlju, tlo pod mojim nogama bilo je čvrsto i stameno. Svaki korak tim gradom odjekivao je ljubavlju i zahvalnošću prema onima koji su ga branili. Ne možeš tek tako doći u Vukovar, a ne biti svjestan povijesti toga grada. Ne možeš doći u Vukovar i ostati ravnodušan.

Samo se sjeti kroz kakvu su tugu i bol prošli naši dragi prijatelji. Sjeti se i ne zaboravi da su mnogi za tebe život dali. Reći ću ti nešto što me jako boli - život nije tek netko ili nešto. Život je vrijeme koje je svakom čovjeku dodijeljeno. Tvoje vrijeme ti ne bi smio odrediti neprijatelj, a neki su mržnjom tuđe vrijeme i tuđe živote uništili. Nama je teško shvatiti zašto su to napravili jer zar ima išta vrjednije od ljudskog života? Vjerujem da nema i nikada neće biti, čovjek je poseban i zaslužuje živjeti.

Sa suzom u oku i grčem u srcu sjedim i slušam priču o crkvi koja je bila razorena do temelja. Božji dom su razrušili, o domovima naših dragih ljudi da i ne govorim. Priču prepunu tuge i jada bilo je teško i poslušati, ne mogu ni zamisliti kako ju je bilo živjeti. Teško je povjerovati što se sve dogodilo ne tako daleko, u našem gradu heroja. Zar mržnja zaista ima toliku snagu da uništi cijelu svakodnevnicu punu ljubavi i radosti? Da nepromišljeno nekome uništi život? Zbog te mržnje brojna su srca danas prazna, neispunjena i nezadovoljna jer onih koji su im bili dragi i važni više nema. Gledajući film u mračnom prostoru, suza niz lice počne teći kada začuješ zvuk pucnjeva i granata, plač djece i jecaj majki. Na tren se čini kao da je grad stao, sve je uništeno, a neki su morali poći i skriti se. Gledati odlazak majki i djece, njihov oproštaj od muževa i očeva, suze koje klize niz obraze bilo je nezamislivo teško. Netko je pak morao ostati boriti se za slobodu svoga grada i svojih potomaka, a ostali su oni kojih više nema.

U posljednjim sekundama toga filma, zaklopim oči da ne vidim na tren, da prođe kroz mene sva tuga, bol i strah. Srce će uvijek s njima suosjećati i neće ih nikada zaboraviti.

Ulaskom u bolnicu, svaki dio mene se sledio, obuzeo me neopisiv osjećaj. Mjesto pobjede, gdje su naši hrabri i ustrajni liječnici do zadnjeg trena spašavali živote. Vukovarska bolnica simbol je istine, poštenja, hrabrosti i nade. Hodajući tim hodnicima i slušajući tešku glazbu, gotovo nemoguće je zamisliti što se tu sve događalo. Gledajući fotografije pokojne dr. Vesne Bosanac i njenog ratnog liječničkog tima, oko je opet zasuzilo pod teretom tih uspomena.

Otići i doživjeti nekoliko dana u Vukovaru, na čovjekovu dušu veže se uspomena koju će nositi cijeli život. Vjerujem da bi svatko trebao prohodati tim ulicama, vidjeti uspomene koje su razasute po cijelom ranjenom gradu i bolje upoznati njegovu povijest. Povijest koja je još uvijek živa za mnoge od nas. Nakon ovog putovanja komadić svog srca ostavila sam u tome gradu i želim da zna da ga nikada neću zaboraviti i da ću njegovu priču svima ispričati.

Na Ovčari

ISPISALI SMO MU IME

VUKOVAR - jedna riječ, jedno ime, jedan Grad. Tih sedam slova predstavlja simbol naše domovine, našu najveću bol, ali ujedno i naš najveći ponos. U toj riječi utkano je toliko toga: povijest, istina, naše težnje, stradanja i nadanja. Prigodom obilježavanja Dana pada Vukovara, željeli smo iskazati koliko nam znači to ime i tih sedam slova pa smo ih odlučili izraditi. U prigodnim radionicama, koje je osmislio i organizirao odgajatelj Ivan Smoljić, učenici su izradili trodimenzionalna slova visoka otprilike 1 meter kojima su ispisali ime našeg voljenog Grada.

Koristili su kombiniranu tehniku rada (stirodur ploče, pur pjena, hamer papir i drvofiks), a po završetku rada, grupa učenika slova je izložila na zgradi Doma. Velika crvena slova su potom postavili u restoran gdje su zapaljenim svijećama odali počast žrtvama Domovinskog rata.

Odgajatelj Boris Bolanča

VIŠE OD TRI DESETLJEĆA RADA U DOMU

Ovogodišnju rubriku posvećujemo odgajatelju Borisu Bolanči koji od 1992. godine radi na mjestu odgajatelja u Učeničkom domu Split. Dakle, sada će to biti puna 31 godina domskog staža.

Prilog pripremila: **novinarska sekcija**

Odgajatelj Boris po struci je profesor filozofije i sociologije. Uz zvanje koje je stekao, veliku ulogu u njegovom životu imala je glazba. Još dok je bio gimnazijalac u Ćire Gamulina, paralelno je pohađao Glazbenu školu Josip Hatze za klarinet i saksofon. Potom je otišao u Zagreb gdje je upisao Filozofski fakultet. Kao apsolvent uključio se u glazbeni sastav Anarhokor gdje je svirao saksofon. Sastav je još sadržavao gitaru, bas, bubnjeve i vokal. Zanimljivo je da su sudjelovali na

Glazbenom natjecanju Jugoslavije početkom osamdesetih. Tom prilikom ušli su u užu izbor te su kao nagradu dobili priliku održati nekoliko koncerata u Zagrebu. Bilo je to u Studentskom centru i kulturnom klubu Lapidarij koji je okupljao alternativnu zagrebačku scenu.

Nakon diplomiranja, odgajatelj Boris vratio se u Split i nastavio je svirati, ali uglavnom za svoju dušu. Prvi posao mu je bio prodavanje knjiga. Uglavnom su to bile kuharice i „romani na metre“ (tako su se zvali veći uvezani kompleti).

Grupa Anarhokor

Zagrijevanje pred koncert

S kolegama iz Doma, Rim 1995. godine

Potom se zaposlio kao profesor u tadašnjoj Ekonomsko-upravno birotehničkoj školi u Splitu. Na naše pitanje što je predavao odgovor je bio poduži:

- *Predavao sam cijelu paletu društvenih predmeta: filozofiju, logiku, sociologiju, etiku, psihologiju, politiku i gospodarstvo, ali i još neke.*

Navodi kako je to bilo izazovno razdoblje u kojem je u školi bilo mnogo mladih profesora. Muška je ekipa tako došla do ideje da organizira nogometne susrete. Okupljali su se i igrali u dvorani Turističke škole na Marjanu. Ekipa koja bi izgubila morala bi častiti čevapima i pićem. Odgajatelj Boris podsjeća nas kako tada nije bilo mobitela ni kompjutorskih igrice, već je druženje uživo bilo zakon.

Početkom Domovinskog rata, odgajatelj Boris se kao branitelj aktivno uključio u obranu Republike Hrvatske. Na proljeće 1992. s IV. gardijskom brigadom *Pauci* otišao je na južno bojište (područje od Metkovića, preko Popova polja do Dubrovnika). U jesen i zimu 1993. te proljeće 1994. bio je u 141. brigadi na zadarskom bojištu, a ljeta 1994. u zrakoplovnoj bazi Divulje. Na upit kako provodi slobodno vrijeme od odgajatelja Borisa smo saznali štošta. U slobodno vrijeme bavi se crtanjem i slikanjem u raznim tehnikama. Ima kućnu ljubimicu i, kako kaže pravu princezu, Astru (pasmine sibirski samojed) s kojom se obožava igrati i voditi je u šetnju. Izvrsno se razumiju u svemu osim u jednom: kad zasvira saksofon, Astra se naljuti i počne zavijati.

Državna domijada 2003. godine

Borisov akvarel

Astra uživa na Marjanu

Pobjednici na Državnoj domijadi 2012. godine

U slobodno vrijeme rado ode u rodni kraj pokraj Primoštena gdje se bavi maslinarstvom te proizvodi maslinovo ulje.

Odgajatelja Borisa smo pitali što mu je bilo najteže, a što najdraže tijekom dugogodišnjeg rada u Učeničkom domu Split:

- *Najteže razdoblje bilo je vrijeme Domovinskog rata. Tada je u Domu bilo smješteno mnogo prognanika i izbjeglica zbog čega je situacija bila teška i nesigurna. Ali, naravno, najviše je pozitivnih uspomena. To je prije svega zanimljiv i dinamičan rad s brojnim generacijama učenika, od kojih su mnogi kao studenti nastavili školovanje i boravak u Domu izrazivši želju da i dalje ostanu kod mene na katu. Također, u lijepom sjećanju će mi ostati jutarnje kave s kolegama u domskom kafiću te putovanja u Rim, Pariz, London, Ljubljanu, Pečuh i Veneciju.*

Na naš upit o radu glazbene sekcije Boris nam odgovara:

- *Glazbenu sekciju vodim skoro cijeli domski staž. Tu su mnogi učenici imali priliku razvijati svoj glazbeni talent. Ovisno o predznanju i afinitetima generacije, svake godine smo imali bend ili klapu, a ponekad i oboje. Posebno su bile zanimljive Domijade starog tipa, kada se odlazilo*

na natjecanje po nekoliko dana, prilikom čega su se učenici mogli kvalitetno družiti i zabaviti.

Odgajatelj Boris je u Domu radio na svim katovima osim prvog i osmog. Kaže stigao bi doći i na njih, ali mirovina zove. Umirovit će se na kraju ove školske godine, a tada će se i još više posvetiti onom što voli i što ga istinski ispunja.

Za sami kraj upitali smo ga bi li želio podijeliti s nama neku zanimljivu zgodu iz svog dugogodišnjeg rada, na što nam je uzvratio:

- *Ima mnogo zgoda. Spomenut ću jednu „frišku“ od prije nekoliko dana. Jedan moj učenik zadobio je ozljedu noge zbog čega sam ga odveo na hitnu. U smjeni na hitnom prijemu je radio moj bivši učenik pa je odmah uskočio da pomogne koliko god je moguće. Ovaj susret pružio nam je priliku da izmijenimo lijepa sjećanja na nekadašnje dane.*

Na Regionalnoj domijadi u Dubrovniku, 2013. godine

OD KREP CVIJEĆA DO FOTELJA OD SMEĆA

U ovoj rubrici predstavljamo vam nekoliko kreativnih uradaka naših učenika koji su nastali u sklopu sekcije ručnog stvaralaštva koju vode odgajateljice Tea Ora i Marija Kalpić te tehničke sekcije pod vodstvom odgajatelja Josipa Vrankovića.

Prilog pripremili: **odgajatelji voditelji sekcija**

U dnevnom boravku 8. kata održana je radionica izrade cvjetova od krep papira na kojoj su sudjelovale učenice 8.A i 8.B odgojne skupine. Upoznavši jednu od tehnika korištenja krep papira, učenice su izrađivale kolorit cvjetova manjih i većih dimenzija. Cvjetove su lijepile na slikarsko platno, stvarajući tako cvjetni okvir, a obzirom da je trenutno svima učenje primarna preokupacija, unutar okvira ispisale su motivirajuću poruku o važnosti učenja. Svojim radovima украсile su učionicu na 8. katu.

mogu tvoriti sliku, nakit ili neki ukrasni predmet. Koristeći ovu tehniku, naši kreativci izradili su plavog pauna i ukrasne brojeve koje su poklonili učenicama.

Kreativci su također izradili mozaik od keramičkih i staklenih pločica. Motive kućica, stabala i zvonika izrađivali su lijepljenjem kvadratnih pločica na drvenu površinu, tvoreći kružnu kompoziciju malog šarenog grada. Nebo su izrađivali od lomljenih pločica nepravilnih oblika.

Na sekciji ručnog stvaralaštva učenici su upoznali *quilling art*, odnosno tehniku motanja trakica papira u boji i slaganja raznih oblika od namotanih elemenata. Poznata i kao filigranski papir, ova tehnika razvija kreativnost i finu motoriku te jača sposobnost koncentracije pa pažljivim i vrijednim radom nastaju impresivne kompozicije koje

Cijeli mozaik zamišljen je kao stolić, a učenici su s puno uloženog truda ostvarili svoj cilj.

Na sekciji ručnog stvaralaštva nastao je još jedan vrlo zanimljiv rad, ogledalo ukrašeno oslikanim kamenim oblutcima. Učenici su oblutke lijepili silikonskim ljepilom na podlogu, a potom ih

oslikali akrilnim bojama. Motiv su bili razni izrazi lica u ekspresionističkom stilu. Rad pod nazivom „Tisuću lica, a samo je jedno pravo“ bit će predstavljen na Domijadi u kategoriji rukotvorine.

Učenici tehničke sekcije su ove godine odlučili donijeti nekoliko starih željeznih bačvi te ih prenamijeniti i dati im sasvim novu svrhu. Njihova nova funkcija bit će fotelje za sjedenje, a od jedne će izraditi stol.

U sam rad uključeno je piljenje i brušenje željeza, učvršćivanje stjenke i završni premaz. Za sjedište su odabrali OSB ploču koju su izrezali u obliku

kruga i na nju postavili spužvu s navlakom. Učenici su ovim radom pokazali ekološku osviještenost jer su starim bačvama koje su trebale završiti u smeću pronašli novu namjenu.

U vrijeme zaključenja ovog broja Beside radovi na foteljama su još u tijeku. Možemo samo kazati kako s nestrpljenjem želimo provjeriti njihovu udobnost, a u čvrstoću nimalo ne sumnjamo.

ODLUČI SE POSTATI OPTIMIST

Optimizam (od latinske riječi optimum = najbolje) je pozitivno shvaćanje i gledanje svijeta i sklonost očekivanju najboljeg mogućeg ishoda. Oslanja se na one aspekte date situacije koji ulijevaju najviše nade.

Optimizam se definira i kao „ispunjenost nadom i uzdanje u budućnost ili uspješan ishod nečega“. U uobičajenom značenju, znači očekivati da će određena situacija imati najbolji od mogućih ishoda.

Prilog pripremio: **Mihael Zelić**

Nemoj biti pesimističan, bit će bolje, budi optimist. Često to čuješ, no niti znaš kako niti ti je jasno zašto bi trebao biti optimist te ima li od toga uopće ikakve koristi. Optimizam kao temeljni životni stav nudi značajne prednosti nad pesimizmom. U optimizmu ima sreće, smijeha i osobnog zadovoljstva. Optimist promatra stvari s pozitivne strane te vidi da nije uvijek sve loše kako se čini jer bolest će proći, loš dan će završiti, a uvreda će se zaboraviti. Svaki problem ima rješenje i ako ga se potraži moguće je i pronaći ga. Zato počni tražiti! Ne pretpostavljaj probleme tamo gdje ih nema, samo zato što bi se možda mogli pojaviti. Život je pun problema, a na nama je da odlučimo kako ćemo im pristupiti. U konačnici, život nije problem koji trebamo riješiti već stvarnost koju trebamo doživjeti, a tu stvarnost ćemo teško doživjeti budemo li pesimistični.

Kako postati optimist?

Kao prvo, optimizam je stav na kojem se radi, a ne nešto s čime se rodi. Oko pozitivnog stava treba se truditi, treba ga pomalo graditi i što češće primjenjivati u životu. Postati optimist u današnjem svijetu nije lako. Loše vijesti nas okružuju, od ratova i neimaštine do naših osobnih problema s kojima se trebamo nositi svaki dan. Međutim, za postati optimist, treba se truditi i gledati na ono što je dobro u životu, ne samo ono što je loše. Imati čašu napola punu, a ne napola praznu. Na kraju i nije bitno je li čaša napola puna ili napola prazna, bitno

je imati nešto u čaši te biti zadovoljan s onime što imaš, a ne žuditi za onime što nemaš. Trebamo se radovati onome što imamo i znati cijeniti to. Poštivati druge te biti zahvalan na malim stvarima koje netko čini za nas.

Zašto biti optimist?

Optimizam je životni stav koji nam olakšava život, nešto što u nama budi novu nadu i pomaže nam da nastavimo dalje. Biti optimist velika je prednost u životu. Optimističan stav smanjuje stres, omogućuje da vidimo ljepotu koju ovaj svijet nudi i donosi sreću, a biti sretan u životu je jako bitno. Smisao života jest biti sretan i zadovoljan s onime što imamo i ne gledati ono što nemamo, a optimizam nam može pomoći u tome. Kada si optimist sve je odmah bolje. Sretniji si, bolje se osjećaš, ne stresiraš se, ne brinu te nebitne stvari, uživaš u svemu oko sebe, zahvalniji si na malim stvarima... Ono što je sigurno, isplati se biti optimist, jer za pesimizam uvijek ima vremena.

optimist

Ako često razmišljate o svome životu i ponekad pomislite da je sve krenulo nizbrdo, važno je sjetiti se da sve ovisi o tome iz kojeg kuta gledate stvarnost. Jedna priča vam može pomoći da izvučete važnu pouku ako ste često nesigurni, pesimistični i strahujete od neizvjesne budućnosti.

Padala je kiša. Bila je noć, vrijeme tiho i spokojno. Dvije kapi koje su padale jedna do druge u strahu da će se razdvojiti u zraku uhvate se za ruke i počnu razgovarati. Jedna od njih radosno reče: „**Kako je lijepo letjeti i uživati u letu**“.

“Mi ne letimo, već samo padamo”, odgovori druga kapljica tužnim glasom.

“Uskoro ćemo se susresti sa zemljom i učiniti je plodnom, obradovat ćemo travu, cvijeće i usjeve.” Veselo i s puno radosti i iščekivanja govorila je prva kapljica.

Druga tužno odgovori: **“Ne! Mi letimo u susret smrti. Past ćemo na zemlju i tamo će nas zgaziti - nestat ćemo.”**

“Ne očajavaj tako!” reče prva kap. **“Postat ćemo potočić i krenuti k moru! Živjet ćemo vječno!”**

Druga kap je ostala odlučna: **“Ne! Spojit ćemo se s drugim kapljicama kiše i tako ćemo zauvijek iščeznuti.”**

U tom trenutku kad su dvije kapi završile razgovor pustiše ruke, odvojiše se i svaka poleti na svoju stranu - baš prema onoj sudbini koju je svaka od njih sama sebi odredila.

Pouka ove priče jest da smo potpuno slobodni odabrati kakav će nam život biti - pozitivan, lak i lijep ili negativan, mračan, pun strepnji i pesimizma.

Optimistični citati poznatih osoba

“Pesimisti su najčešće u pravu, a optimisti su najčešće u krivu, ali sve velike promjene su postigli optimisti.”
Thomas Friedman

“I najmračnija noć će završiti i sunce će izaći.”
Victor Hugo

“Optimizam je strategija za stvaranje bolje budućnosti. Jer ako ne vjeruješ da budućnost može biti bolja, male su šanse da ćeš ustati i preuzeti odgovornost da je napraviš boljom.”
Noam Chomsky

“Nikad nećeš vidjeti dugu ako gledaš dolje.”
Charlie Chaplin

“Voli sebe.
Važno je ostati pozitivan jer ljepota dolazi iznutra.”
Jenn Proske

“Svi smo mi u jarku, ali neki od nas gledaju u zvijezde.”
Oscar Wilde

JESI LI OPTIMIST?

U ovom broju Beside donosimo kviz koji će vam dati odgovor na pitanje jeste li optimisti. Odgovorite iskreno na postavljena pitanja i saznajte. Ukoliko rezultati pokažu da niste dovoljno optimistični to nije razlog za brigu jer osobnim treningom pozitivnog pogleda na svijet oko sebe to uvijek možete promijeniti na bolje. Ne zaboravite da u svakoj životnoj situaciji imate mogućnost da budete vedri i optimistični...

Kviz pripremio: **Mihael Zelić**

1. Nasmijete li se u danu više od 10 puta?Da / Ne / Možda
2. Veselite li se svakom novom danu?Da / Ne / Možda
3. Uživete li u ljepoti prirode oko vas bez obzira je li kiša ili sunce?Da / Ne / Možda
4. Ne stresirate se oko nebitnih stvari?Da / Ne / Možda
5. Uvijek nastojite oraspoložiti ljude oko sebe?.....Da / Ne / Možda
6. Zahvalni ste na onome što imate i ne zavidite drugima?Da / Ne / Možda
7. Smireni ste i ne uvrijedite se lako?Da / Ne / Možda
8. Ne brinu vas stvari koje ne možete kontrolirati?Da / Ne / Možda
9. Nastojite uvijek biti ljubazni prema drugima?Da / Ne / Možda
10. Poštujete sebe i druge?Da / Ne / Možda

Bodovanje: Da = 3 boda, Ne = 0 bodova, Možda = 1 bod

REZULTATI:

22-30 Čestitam, spadaš u klasu optimist. Trudiš se biti tu za druge i uživaš u većini stvari koje radiš, poštuješ sebe i druge. Nastojiš biti što bolja verzija sebe i popraviti ono što ne valja. Samo tako nastavi!

14-21 Iako imaš optimističan stav, ne primjenjuješ ga stalno. Pokušaj malo više promatrati stvari s optimistične strane i više uživaj u onome što radiš, tada će sve postati jednostavnije. Život je pun izazova, samo se treba truditi nadvladati te izazove. Sve u svemu, ako se trudiš biti bolji, ući ćeš u klasu optimist.

0-13 Gledaš stvari više s pesimistične nego s optimistične strane. Ne uživaš u svemu što radiš, lako se stresiraš i nepotrebno brineš. Pokušaj primijeniti optimizam u životu i vidjet ćeš da s vremenom sve postati lakše. Nemoj se žuriti, optimizam je nešto što se polako vježba, ne možeš odmah postat optimist, trebaš se vježbati i s vremenom će sve doći na svoje. Svatko može biti optimist, samo svatko to ne zna.

ŽIVOT NIJE POPUT FILMA

Filmovi, serije ili utakmice - sličnost koju dijele je to što se mogu premotati na početak. Mogu se ponoviti, više puta pogledati. Jedan nevjerojatan gol možete pogledati i stotinu puta, a napetu scenu u vašem najdražem filmu možete vraćati dok vam ne dosadi, ali nažalost život nije takav. U životu, svaki trenutak je unikatan. Svaka sekunda će proći, a da se nikada ne ponovi. Svaka minuta, sat ili dan su vrijedni, jer živimo ih samo jednom. To je ono što čini život posebnim, što svemu što radimo daje smisao i vrijednost. Zato je nevjerojatno bitno živjeti u trenutku i ne dopustiti nevažnim stvarima da nam krađu vrijeme. Mobitele možemo svrstati u stvari koje nas sprječavaju da živimo svaki trenutak. Bilo to s prijateljima na kavi, u restoranu ili noćnom izlasku, odvlače nas iz ovoga svijeta i trenutka toliko da je dan uludo potrošen, iskorišten za ništa. Ponekad nam ni ne treba pomoć izvana, već sami sebe spotaknemo nekom prošlom pogreškom koja nas neće pustiti. Ne isplati se zaustaviti život radi takvih pogrešaka ili zapeti na njima. Nema smisla konstantno misliti o prošlosti, što se moglo drugačije napraviti ili kako bi se to ispravilo da se može ići natrag, jer taj film ne možemo vratiti. Vrijeme će nastaviti svoj tijek, dani i život će prolaziti i ići dalje. To ne znači da bi trebali zaboraviti na prošlost, nego se fokusirati kako biti bolji u budućnosti. Na kraju krajeva, sama misao da je naše vrijeme ograničeno, da svaki trenutak živimo samo jedanput, upravo je ono što našim odlukama i uspomenama daje vrijednost. Da nismo ograničeni vremenom, da živimo do kraja vječnosti, naše odluke bile bi zanemarive. Odnosi koje uspostavljamo, ljudi koje upoznajemo, trenutci koje doživimo, svi bi imali manju vrijednost kada bi znali da imamo svo vrijeme ovoga svijeta. Čak i kod malih stvari, sama ideja da je točno ta minuta u kojoj se nešto dogodilo posebna i jedinstvena, odmah daje ljepotu nečemu što se inače ne bi isticalo.

Ponekad nam se u životu dogode stvari koje na nama ostave trajan utjecaj. Trenutci i osjećaji koji će nam do posljednjeg daha biti na pameti. Ponekad su ti trenutci dobri, sretni. Dašak topline kojeg se najslabije prisjećamo u tamnim i hladnim momentima. Baš tada, kada nam se sve čini na dnu, bez izlaza ili nade, poželimo se vratiti u te sretne trenutke, opet ih proživjeti.

Ili baš suprotno, nisu svi važni i upečatljivi trenutci u našem životu dobri. Ponekad možemo danima sjediti i sanjariti, noćima ležati budni i priželjkivati da se možemo vratiti u prošlost, pogledati naše

pogreške i promijeniti ih. Ne prisjećamo se samo trenutaka, ponekad su to i ljudi, osobe iz naših života. Njihova lica, imena, glas ili smijeh, sve to ponekad pamtimo i priželjkujemo da se možemo vratiti, premotati život kao da je film i ponovno iskusiti ono što će zauvijek ostati u prošlosti. Upravo to bi nas trebalo potaknuti da se prema životu odnosimo tako da nam bude jasno da svaki proživljeni trenutak, svaka sekunda koja prolazi, se više nikad neće vratiti. Moramo razumjeti da trebamo biti sretni s onim što imamo ili ono što smo imali priliku iskusiti. Moramo biti u stanju prihvatiti koliko su važne odluke koje donosimo u trenutku, jer svaku takvu odluku možete donijeti samo jednom. Moramo živjeti u trenutku i iskoristiti ga.

Već previše vremena u našim životima gubimo na nevažne stvari, ali onda bi barem ono vrijeme koje nam je preostalo trebali znati iskoristiti. Trebamo znati i razumjeti koliko je važno ostaviti se mobitela i sličnih stvari. Samo otići i živjeti, iskoristiti neponovljive sate i dane, živjeti u trenutku, isprobati nove stvari, upoznati nove ljude. Na kraju krajeva, živimo samo jedanput pa taj jedini put trebamo znati proživjeti.

Adrian Dujam Jakir

Ana Mašić - U kafiću na zidiću (akvarel)

SLOBODU VAM OSTAVISMO

Traži majka svoga sina,
a on je gleda sa visina.
Ni na pameti njoj to ne bi
da ga Bog uze k sebi.

Ja sam majko moja mila
jučer dobio nebeska krila.
Poletio sam gore ocu svom,
preselio se u novi, nebeski dom.
Tebi to nisam stigao reći
jer sam dug put morao prijeći.

Evo još jedan dan prođe,
a majka s tugom na grob dođe.
Kroz molitvu čujem da me traži,
moli se Bogu da me čuva i pazi.
Požali se ocu kako joj nedostaje
i da joj malo vremena preostaje.

Želi doživjeti nevjestu i unuke,
mir, sreću i oko vrata dječje ruke.
Nažalost majko ne mogu ti to priuštiti
jer sudbina zla moje snove uspjela je uništiti.

Uskoro će ti zemaljski čuvari doći
da ti kažu što se dogodilo prošle noći.
Suze nemoj majko liti
jer je tako trebalo biti.

Za Vukovar sam se borio
i protivničku ruku iz duše korio.
No ipak ona bješe jača,
uze' tvoja dva suigrača.

Domovina nam bijaše ponos i dika,
živjeli smo časno u duhu ratnika.
Zbog nje rajski anđeli postali smo
i na Zemlji slobodu Vam ostavismo!

Marija Petrušić

Ana Mašić - Autoportret (tempera)

Andrea Rako - Heavy Metal
Flowers (instalacija u nastajanju)

Toma Klisović- Nyctophilia (fotografija)

TI I JA

Ljudi nas godinama traže,
danim me dave
i to traje i to traje i to traje.

Pogledaj nas samo na dah,
previše smo glasno tihi,
premalo smo mrtvo živi.

Kad digne se more
tad i najveći brod potone.
Uvijek znaj da najljepši cvijet
najjače olovo krije.

Vjeruj ogledala
tvoj loš odraz kriju.
Koga tvoji anđeli
noćas griju?

Miro Čepo

„AKO SE NE MIJENJAMO, NE RASTEMO. AKO NE RASTEMO, ONDA NI NE ŽIVIMO.“

GAIL SHEEHY

Čovjek otkako zna za sebe radi na svome napretku, a to je jedino mogao postići mijenjanjem svoje naravi, tijela i mišljenja. Postao je religiozan, poljoprivrednik, filozof, matematičar... Današnji napredak u tehnologiji te posebno društvenim mrežama doveo je do stagnacije sva tri aspekta čineći čovjeka naizgled zamrznutim u vremenu.

Zastrašujuće je napraviti pogrešku iako iz nje možemo naučiti, a promjena mišljenja doima se kao grešna i sramotna. Kada smo u društvu, jedna pogrešno izgovorena riječ može značiti zadirkivanje, a kriva informacija ili vjerovanje u koje smo bili sigurni postaje šala dana. Ljudi zato često odabiru put za koji se većina odluči, kako ne bi osjetili gnjev okoline. Teško je izbjeći ovu sudbinu i zato trošimo svoje godine, nadajući se kako će sve doći na svoje bez naše intervencije.

Pronalaženje ljudi sličnih interesa i ostavljanje dosadašnjeg društva za sobom najteži je korak koji mladi mogu napraviti, ponekad se doima i nemoguć. Svjesni smo kako promjena može biti najljepša stvar na svijetu, ali odlučujemo živjeti život stranca. Prihvaćamo mišljenja onih koji su postavljeni na centar scene, iako zanemarujemo vlastite želje, potrebe i vjerovanja. Vjerujući kako i mi možemo živjeti njihov savršen život ako pratimo svaki njihov korak. Gubimo sate gledajući njihov život kroz TikTok i Youtube, a zatim oni postaju naši jedini razgovori radeći od nas male

kopije istih ogorčenih ljudi. Zbog toliko "pravih" mišljenja današnjice, odustajemo od potrage za svojim identitetom i upuštamo se u začaran krug monotonog života.

Život koji nam pokazuju poznate ličnosti nije stvaran, ali ga tako prikazuju i dovode zabludu i nesigurnost u naše živote. Kako bi izbjegli takvu budućnost, moramo uzeti stvar u svoje ruke i izgraditi sebe. Trebali bismo izgraditi svoj identitet, isprobati različite aktivnosti u kojima se nalazimo i upoznati ljude koji nas upotpunjuju. Svaki pad ili neuspjeh trebao bi biti dobrodošao jer razvija naš potencijal. Jedinica u školi, neuspješna promocija u sportskom timu, nedovoljan talent za novi hobi ne bi nas trebali obeshrabriti. Svaki trud i mali korak, koliko god "neuspješan" bio, prema boljem "ja", čini nas većim čovjekom.

Ovakav proces preobrazbe može biti težak, zbunjujući i frustrirajući, ali je bitno ne odustati od svoga cilja i imati svoj život. Razvoj osobe traži mnogo strpljenja i u redu je uzeti predah jer put do pravoga "ja" traje cijeli život. Predah od novih koraka može nam dati snage za veći, a ponekad je bitno zaustaviti se i uživati u sadašnjem momentu. Čovjek današnjice može preživjeti sto godina, a svaki dan obilježava svojim odlukama.

Dora Milošević

PREKO DOLINE

Sanjao sam san
u kojem si došla
smijala mi se podmuklo.

Vjerovao sam da preko doline
spomeneš ponekad njima moje ime.
Plakao bih sam i bez rijeke suza
gledao dijete kako samo svijetom puza.

Dodi i potraži me
tu sam u ponoru doline.
Borim se za dah
sa zemlje polako nestaje moj trag.

Daljine me vuku
ne želim biti sam
prolaziti kroz ovu muku.

Ma vjerovao sam da preko doline
u tvoj san ponekad dođe ime moje.
Vjerovao sam, vjerovao sam.

Miro Čepo

Petar Botica - Pogled s Peristila (akrilne boje)

PORTRET VELIKANA*

Vesna Parun

„Ne brani mi snove,
njima razgrćem oblake.“

Vesna Parun rođena je 10. travnja 1922. godine na otoku Zlarinu. Potječe iz brojne i siromašne obitelji, a dio djetinjstva provela je kod tete i tetka gdje je imala slobodu posvetiti se onome što je istinski voljela - svome pjesništvu i stvaralaštvu.

Pohađala je gimnaziju prvo u Šibeniku, a potom u Splitu gdje je i maturirala. Bila je odlična učenica i tijekom srednjoškolske dobi uzdržavala se podučavanjem drugih. Školovanje je nastavila na studiju romanistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Kasnije je djelovala kao slobodna književnica, više puta mijenjajući mjesto života i rada. Svojim radom postala je jedna od najvećih hrvatskih pjesnikinja i književnica, čiji će stihovi još dugo grijati naša srca.

Svoje prve stihove objavila je još kao djevojčica u školskom časopisu u pjesmi „Pramljeće“. Na početku svog pjesničkog stvaralaštva pisala je samo poeziju, ali kasnije se uz pjesme posvetila prozi i drami. Objavila je brojne knjige proze i poezije, a neke od njih su i uprizorene. Njezine pjesme su raskošne, bogate motivima i temama, a istodobno toliko životne da pogađaju u samu srž problema s kojima se svi nosimo. Njezina zbirka „Zore i vihori“ predstavlja prekretnicu u razvoju novije hrvatske poezije. Kako je sazrijevala, u svoja djela unijela je stihove koji, jednom kada se čuju i pročitaju, u čovjeku ostave neizbrisiv trag. U svojim

djelima često naglašava kontrast koji postoji između sreće i tuge te ljepote i boli. Da biste uživali i bili sretni u lijepim trenucima, morate osjetiti i doživjeti bol, i tek onda ćete ih znati cijiniti. Istinski je bila privržena osobama koje su bile na margini društva: nemoćnima, nesretnima, prosjacima, usamljenima...

Za svoja djela dobila je brojne nagrade. Najpoznatije od njih su: Nagrada Matice hrvatske, Nagrada Vladimir Nazor, Nagrada Grigor Vitez i pariška Diploma za poeziju.

Zapamćena kao žena nepokolebljiva duha, živjela je po svome, slobodno i različito od drugih. Može se slobodno reći da je živjela isključivo od književnosti i za književnost. U svojim pjesmama hrabro je opjevala najdublje patnje svoga srca. Svoju tešku životnu priču slikovito je opisala stihovima:

**“Žena pjesnik, ali ne i žena
muškobanja, žena nerodilja,
ali ne i žena nemajka.
Ljubavnica, ali ne i preljubnica.
Žena otpor i žena prijekor...”**

Ovu veliku pjesnikinju pamtit ćemo po djelima koje nam je ostavila i u kojima možemo pronaći mir, novi početak i svrhu života. Umrula je 25. listopada 2010. godine. Pokopana je u mjestu Grohote na otoku Šolti. Njeno ime nosi poznati Festival poezije Nagrada Vesna Parun.

Prilog pripremila: **Andrea Rako**

